

"Naujienos"
1739 S. Halsted St.
LEIDŽIA LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA, INC.
6902 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
ENdicosi 4932

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SA-
VAITRASTIS EINA KAS PENK-
TADIENIS. SPAUŽDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJS,
SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. HEmlock 3121

LIETUVIŲ ŽINIOS

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. PITTSBURGH, PA., Penkt., Vasario 5d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 6

IVYKIŲ AIDAI.

ISTORIŠKA PREZ. ROOSEVELTO KELIONĖ

Amerikos istorijoje tai pirmas atsitikimas, kad jos prezidentas, karo metu, būtų išvykęs užsienį. Šausio 14 d. Prezidentas Rooseveltas nuvyko į šiaurės Afriką ir ten Casablancos miesto apylinkėje atliko 10 dienų konferenciją su britų valdžios autoritetais. Toje konferencijoje buvo svarstomi tik militariniai reikalai. Amerikos ir Anglijos vadai nustatė tų šalių armijų veikimo planą, per 1943 metus, kurį galėsime sužinoti tik tada, kada tas planas bus pradėtas vykdyti.

Demokratijų vadai pasistatė sau tikslu šiais metais nugalėti "ašį" arba bent jau suduoti tokių stiprių smūgių, kad ji būtų priversta be sąlygų pasiduoti. Jokios sąlyginės taikos su "ašies" valstybėmis nenumatoma. Jos turės būti militariškai sunaikintos. Po Casablancos konferencijos Prez. Rooseveltas aplankė Amerikos kariuomenės dalis esančias negrų Liberijos Respublikoje (Vakarinė Afrika) ir iš ten nuvyko į Braziliją, kad pasimatytų su jos prezidentu.

Pereitą sekmadienį mūsų Prezidentas, atlikęs 14,000 mylių kelionę lėktuvu, laimingai sugrįžo namon. Amerikos visuomenė nepaprastai džiaugiasi savo Prezidento laimingu sugrįžimu iš tokios ilgos kelionės ir didžiuojasi jo energija ir sumanumu taip sėkmingai vadovauti pasaulio demokratijų jėgoms kovoje prieš diktatorius.

DAUGELĮ STEBINA RUSIJOS ATSTOVO NEDALYVAVIMAS CASABLANKOS KONFERENCIJOJE

Oficiališkai pranešta kad Rusijos premjeras Stalinas negalėjo dalyvauti konferencijoje dėlto, kad šiuo tarpu jis asmeniškai vadovauja raudonosios armijos ofensyvai prieš vokiečius. Jeigu negalėjo dalyvauti pats Stalinas, tai jis galėjo atsiųsti konferenciją, kurį nors savo patikimą generolą, kuris būtų atstovavęs Rusijos armiją ir valdžią. Deja, taip nebuvo ir Rusijos atstovo nedalyvavimas Casablancos konferencijoje mums daug ką pasako. Nors Rusija yra pasirašiusi Atlanto Čarterio, bet ji kol kas nesutinka to Čarterio dėsnių pilnumoje taikinti Rytų Europoje ir vis tebereikia savo nepamatuo tas pretenzijas į rytinę Len-

kiją ir Pabaltijo Valstybes. Antra rusai dar iki šiol tebelaiško draugiškus santykius su japonais, kurie yra pikčiausi Amerikos ir Anglijos priešai. Štai tik du pagrindiniai klausymai, kurie neleidžia rusų, britų ir amerikiečių vadams susėsti prie bendro stalo.

DEMOKRATIJOS KIEK GALĖDAMOS REMS RUSIJĄ IR KINIJĄ

Nežiurint, kad Rusija turi savus karo tikslus, kurie principališkai skiriasi nuo demokratijų karo tikslų, bet šandien rusai sėkmingai muša mūsų bendrą priešą nacizmą, tai demokratijos pasiruošusios teikti Rusijai kuodidžiausią pagelbą ginklais, amunicija ir maistu. Tokią pat pagelbą gaus ir kinai, kurie jau šeši metai kovoja prieš japonus.

AMERIKA IR ANGLIJA NUSVERS PASAULIO LIKIMĄ

Nėra mažiausios abejonės, kad paskutinį žodį šiame kare tars demokratijų vadai, kurie karopabaigoje komandos geriausia pasaulyje armiją, apginkluotą moderniaisiais ginklais. Nugalėjęs vokiečius, demokratijų vadai beabėjo darys viską, kad būtų atstatytos pavergtų tautų teisės ir įgyvendinti Atlanto Čarterio dėsniai. Taigi mūsų garbingai kariuomenei yra skirta netik sumušti priešą, bet atsteigti pavergtųjų teisės. Lietuvių tauta yra viena iš tų, kuri jau šandien šaukiasi Amerikos armijos pagelbos ir prašo apginti ją nuo pikto kaimynų pasikėsinimų. Ne kitaip į U. S. A. armiją žiuri ir kitos nacių pavergtos tautos. Milijonams Europos žmonių Amerikos kareivis yra jų išlaisvinimo simbolis.

VOKIEČIAI NEMANO LENGVAI PASIDUOTI

Po Casablancos konferencijos naciai pamatė, kad nebėra jokios vilties susitaikyti su demokratijomis, todėl ėmėsi paskutinės priemonės — visuotinos mobilizacijos.

Nacių lyderiai per radio atsikreipė į vokiečių tautą pranešdami apie pavojų ir ragindami visus stoti į taktiką valdžiai ginti Vokietiją. Kurie nepaklausys nacių valdžios parėdymų busią ant vietos pakariamai. Tas nacių vadų atsisaukimas į visuomenę parodo, kad naciai nėra linkę taip pigiai pasiduoti, todėl reikia laukti dar kruvinos ir atkaklios kovos.

VISUOSE FRONTUOSE VOKIEČIAI PRALAIMI

Visuotinoji rusų ofensyva, kuri tęsiasi jau trečias mėnuo, gana gerai sekasi. Stalingradas galutinai išvadotas ir apie 100,000 vokiečių, jų tarpe 16 generolų ir vienas Feldmaršalas, paimta į nelaisvę. Rusų armijos, nors ir lėtai bet be sustojimo artėja prie didžiųjų Rusijos centrų Charkovo, ir Rostovo. Taipgi sulaužytas vokiečių plieno lankas, kuris supo Leningradą. Žodžiu, visame Rusijos fronte vokiečiai, su dideliais sau nuostoliais yra priversti trauktis. Ar bepasiseks vokiečiams, ateinančią vasarą atsigriebti Rusijoje, pareis nuo tų rezervų gausumo, kuriuos naciai dar bandys mesti į Rusijos frontą ir sąjungininkų invazijos pasiekimo Europoje. Atrodo, kad ateinančią vasarą vokiečiai jau nebeturės jėgų Rusijoje stumtis pirmyn, bet stengsis tik atlaikyti tas pozicijas, kurias jie dabar turi. Vokiečiams Rusijos frontas gali palikti pirmieji frontu iki pat karo pabaigos, nes nieko taip nebijo vokiečiai, kaip rusų kermija, kurio jie jau yra ragavę 1914 metų rudenį Rytprūsijoje. Todėl reikiai daleisti, kad vokiečiai greičiau kapituliuos prieš amglų ir amerikiečių armijas, bet iki paskutinųjų laikysis Rusijos frontuose. Mažėjant vokiečių atsparumui Rusijoje, darosi lengvesnės aplinkybės Europos invazijai. Kiek ilgiau sugaišo sąjungininkai kovodami vokiečių ir italų armijų likučius įsitvirtinusių Tunisijos kalnuose, bet jau netoli toji diena, kada vokiečiai ir italai bus galutinai išmesti iš Tunisijos. Po kovų Afrikoje prasidės visuotinoji ruošia invazijos Europon, kuri gali įvykti net šiais metais. Invazijos armijos greičiausiai versis iš kelių stiprių punktų, šiaurės Afrikoje ir Didžiojoje Britanijoje. Tada naciai, kaip pagautas į narvą žvėris blaškysis į visas puses, bet jau nebeištruks iš ugnies ir plieno lanku apsupto narvo.

NEUŽMIRŠ IR JAPONŲ

Prez. Rooseveltui lankantis šiaurės Afrikoje, laivyno sekretorius Knox važinėjo Pacifiko fronte, padarydamas 20,000 mylių kelionę. Sekretorius Knox viešai pareiškė, kad ir japonai šimtetu pirminku Churchilliu Casablanca, Moroke. Kariuomenių vadai čia per 48 valandas konferavo dėstydami planus toles-

3-A Klasės Vyrai Turės Dirbti Karo Dirbtuvėse Arba Eiti Kariuomenėn

VEDUSIEJI BUS ŠAUKIAM TARNYBON

WASHINGTON — Pranešta, kad šiemet iki metų galo U. S. karo jėgas sudarys 10,420,000 vyrų.

Į tai atsižvelgus, ateinančių rudenį karo tarnybon bus pašaukti ir vedusieji vyrai ir turintieji vaikų.

Karinės konskripcijos viršininkas maj. gen. Lewis B. Hershey tvirtina, kad šiuo metų gale U. S. jėgos sudarys daugiau kaip 10 milijonų vyrų.

Suprantama, karo tarnybon pirmiausia bus pašaukti 18 m. amž. jaunuoliai. Apšaučiuota, kad jų nepakaks. Tad bus šaukiami dar senesnieji ir vedę. Pirmiausia bus šaukiami tie vedusieji, kurie neturi vaikų.

AMERIKIEČIAI ŠIAURINA GEN. ROMMELIO ARMIJAI PAJŪRIO JUOSTĄ

LONDONAS — Sužinoma, kad U. S. kariuomenė, kuri veikia pietrytinę Tunisiją, palaipsniui siaurina pajūrio juostą (zoną), kurią gen. Rommelio armijos liekanos iš Tripolitānijos skubotai traukiasi nuo britų 8-sios armijos.

Turima žinių, kad amerikiečiai su Tunisijos prancūzų kariuomene gal sūspės užimti pozicijas išilgai Maureth tvirtovių linijos ir neleis atsimetančiai ašies armijai tose tirtovėse susitaistyti savo lizdus.

Jei tas bus atsiektas, gen. Rommelio armija bus uždu-gnyta apie 30 mailių siauroje juostoje Viduržemio pajūry ir ten jai neteks progos išvystyti bet kokį veikimą. Ji, kas tiesa, gal susijungs su Tunisijos ašies jėgomis, bet neturės nė mažiausio atsparumo priešintis narsiajai amerikiečių kariuomenei, kuri veržiasi smogti ašiai galutinį smūgį.

ŠEŠIOS SĄJUNGININKŲ ARMIJOS AFRIKOJ RUOŠIAMOS PRIEŠ AŠĮ EUROPOJE

SĄJUNG. ŠTABAS Š. Afrikoje. — Sąjungininkų kariuomenių Š. Afrikų vyriausieji vadai čia turėjo antrąjį pasitarimą po įvykusios istorinės prezidento Rooseveltto konferencijos su ministru pirmininku Churchilliu Casablanca, Moroke. Kariuomenių vadai čia per 48 valandas konferavo dėstydami planus toles-

niems karo veiksmams prieš ašį. Regis, svarstyta, kas turi sąjungininkų armijoms vadovauti.

Anot Ass. Press, Šiaurinė Afrikoje yra šešios sąjungininkų armijos, kurios bus pavestos vieno kurio generolų vadovybei. Gal tas vyriausias vadas jau yra numatytas, tik jis viešumon neiškeliamas.

Sąjungininkų šešios armijos yra: britų 8-oji armija Tripolitānijoje; 9-oji ir 10-ji britų Artimiuosiuose Rytuose; 1-oji britų armija Tunisijoje; 5-oji amerikiečių Tunisijoje, ir prancūzų armija.

Šios armijos yra nukreiptos prieš Graikiją, Italiją ir Prancūziją.

Pažymima, kad kai kurios tų armijų yra tik užuomazgos ir jos palaipsniui bus didinamos.

Kaip ten būtų, šiais 1943 metais reikia tikėtis didelių įvykių Europos žemyne.

VISI VOKIETIJOS VYRAI IR MOTERYS PAŠAUKTI Į PRIVALOMUOSIUS VALSTYBĖS DARBUS

LONDONAS — Hitlerio įsakymu Vokietijoje paskelbta privalomoji dar bo tarnyba visiems vyrams nuo 16 iki 65 metų ir visoms moterims nuo 17 iki 45 metų amžiaus.

Apie tai paskelbta iš Berlyno per radiją.

Nurodyta, kad minėto amžiaus vyrai ir moterys turi registruotis vyriausybės ofisuose.

Londone autoritetai aiškina, kad šis Hitlerio įsakymas yra didelio apėmio gyventojų mobilizacija.

Vokietijoje ir be to dalinai jau gyvavo įvairių rūšių privalomieji darbai. Bet tik kai kurioms jaunųjų grupėms. Dabar apima visus. Kas gyvas privalomai turi eiti vaduoti neišvaduojamą Vokietiją, kurią Hitleris įklampino pasišovęs užkariauti visą Europą.

Hitlerio darbo komisionierius Fritz Sauckel įspėja vokiečius, kad Vokietija gyvena sunkiuosius laikus. Tad visi gyventojai privalą dar smarkiau subrusti prie įvairių karo darbų išsižadėjus iki šioliai turėtų bet kokių patogumų.

LONDONAS — Skaitlin-ga parlamento narių delegacija siulo britų valdžiai tartis su vokiečiais dėl per-sekojamų žydų buklės visoje Europoje.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS.

VOKIEČIAI KONTROLIUOJA LIETUVIŲ TEISMUS

"Kauener Zeitung" (VIII. 1) skelbia vokiečių generalinio komisariato potvarkį dėl Lietuvos teismų veikimo. Pagal jį, nuo 1941 m. birželio 22 d. principu veikia Lietuvos teismų santvarkos įstatymas, išleistas 1933 m. liepos m. 11 d. Taip pat veikia teise, buvusi galioje iki bolševikų okupacijos, tačiau su šiomis sąlygomis:

1. Kiek ji neprieštarauja administracijos perėmimo iš Vokietijos pusės esmei,

2. kiek ji nėra pakeista vokiečių karinių ar civilinių įstaigų įsakymų. Bolševikų laikais išleisti įstatymai nustoja galios, "kiek po 1941 m. birželio 21 d. nenustatyta kitaip." Nacionalizacijų panaikinimui galioja ypatingi nuostatai.

Iš Lietuvos veikusiuju teismų panaikinamas vyriausiasis tribunolas, kurio vietą užima apeliacijos rūmai.

Ypatingą reikšmę tenka skirti potvarkio paragrafui, kuris nusako, kad "vokiečių vyriausiojo teismo teisė peržiūreti vietinių teismų sprendimus lieka nepaliesta."

LIETUVIAI NENORI TURĖTI NIEKO BENDRO SU VOKIEČIŲ VALDINIKAIS

Ryšium su vokiečių reich komisariato "Ostlande" įsteigimo metinėmis sukak-tėvimis, vokiečių komisarai siuntinėjo vienas kitam sveikinimo telegramas, darė pareiškimus ir t.t. Tačiau nei vienas vokiečių laikraštis negalėjo paminėti, kad šia sukaktį būtų kaip nors atžymėję lietuviai ar kiti "Ostlando" "vientiniai" gyventojai...

Vokiečių nacionalsocialistų partijos Lietuvoje vyriausioju organizaciniu vedėju paskirtas Egon Dangelas, o reikau vedėju — Feldmann.

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad danų cemento pramonė jau ir dabar steigianti "Ostlande" savo įmones.

Kauno miesto civilinių užrašų įstaigoje per 1943 metų pirmuosius mėnesius užregistruota 2,040 giminių, 878 mirimai ir 938 veilybos.

"Kauener Zeitung" (VII. 25) praneša, kad vokiečių ypatingasis teismas netrukus svarstysias bylą, kuria-

me už spekuliaciją muilu esą traukiami atsakomybėn šie Kauno gyventojai: kun. Simonas Morkūnas, gyv. Aukštaičių g. 4; Antanas Lavickas — Zanavykų g. 12; Napoleonas Stulpinas—Tulpių g. Nr. 11 ir kažkoks Tamošiūnas. Kun. Morkūnas, pasak laikraščio, bolševikų okupacijos pradžioje prisipirkęs tris dėzes muilo, kurį dabar per tarpininkus pardavinėjęs po 15 markių už šmotelį, tuo tarpu kai oficialinė kaina esanti 18 pfenigų.

Matyt, vokiškiems okupantams prireikė priekabių prie minimų asmenų, todėl ir sugalvojo muilo istoriją...

Tas pats laikraštis rašo, kad Kaune esą sumiti trys kažkokios įstaigos tarnautojai: Petras Januška (Putvinskio g. 44), Jonas Jakucionis ir Pijus Dėdinas (Obulių g. 7). Jie apkaltinti sufasifikavę apavo kortelės ir tokiu būdu išgavę 220 porų vyriškų ir moteriškų batų.

NACIAI PAKORĖ 57 ŽMONES VILNIAUS KRAŠTO

(LKFSB) Užsienio spaudoje pasirodė žinios, skelbiančios, apie naujus nacių žiaurumus Vilniuje: Panėriuose viešai pakarta 14 žmonių, Jevelyje — 25 ir Jašūnuose 18.

RUSŲ ARMIA APIE 170 MLIŲ NUO LIETUVOS

(LKFSB) Kaip žinome raudonoji armija stumdamas vokiečius vakarų linkui arčiausiai prie Lietuvos yra prislinkusi ties punktu Vėlikijė Luki. Ši vieta yra mažiau, kaip už 100 mailių nuo Latvijos, gi iki Lietuvos pakal teisiausią liniją žemėlapyje bus apie 170 mailių. Tačiau nėra abejonės, kad rusų lakūnai jau ir dabar dažnai pasiekia Lietuvą. Jau ir seniau jie yra bombardavę vokiečių aerodromus Vilniuje ir kitose vietose.

AMERIKOJE YRA 10 LIETUVIŲ JĖZUITŲ

(LKFSB) Apskaičiuojama, kad Amerikos jėzuitų provincijose dabar yra apie lo lietuvių čia nuolat gyvenančių ar laikinai atvykusių. Philadelfijoje yra tėv. Kidykas, kurs daug darbuojasi su misijomis. Bostono provincijoje-tėvai Aukštikalnis ir Mešlis. Tėvas Jonas Gasiūnas yra psichologijos profesoriumi Spring Hill Mobile, Alabama.

„Lietuvių Žinios“ „Lithuanian News“

Weekly Publication... 119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. Tel.: HEmlock 3121

Rastus ir žinias „Lietuvių Žinios“ trumpina savo nuožūra, nesnaudoti rasti korespondentams negražinama, jei tam tikslui neprisiūnėama pašto ženklų

Visuotinos Suvienuytų Tautų Ofensyvos Išvakarėse

Amerikos ir Didžios Britanijos politikos ir karo vadų konferencija Casablankoje (šiaurės Afrika) sustiprino optimistinį viltį, kad karas gali būti pabaigtas dar šiais, 1943 metais, jeigu Suvienuytoms Tautoms pasisektų, ateinančią vasarą išsijudinti visuotiniai ofensyvai.

Mūsų sintaupos turi būti tuojaus paskirtos karo bonų pirkimui ir mūsų darbas bei energija sunaudota karo reikalams. Nuo mūsų visuomenės išsijudinimo namie, vidaus frontuose, pareina didelė daugumoje ir mūsų armijos pasisekimai karo frontuose.

Mes tikime, kad mūsų didžiųjų demokratijų vadai mūsų neapvils mažųjų tautų ir turėdami savo žinioje galingiausias pasaulyje kariuomenę įstengs priversti kitus tautininkus gerbti duotą žodį ir parašą.

Kruvinasis Dešimtmetis

Sausio 30 dieną suėjo lygiai 10 metų, kaip Hitleris buvo paskirtas Vokietijos Kancleriu ir nacional socialistų partija įsigalėjo Vokietijoje. Istorikai, kurie per tą 10 metų Hitlerio ir jo partijos darbus, galėjo užrekoruoti tukstančius atsitikimų, kur dėl nacių žiaurumų pačioje Vokietijoje, buvo pralietas nekaltų žmonių kraujas.

Dar naciai nebuvo pasiekę valdžios Vokietijoje, bet jau jų partija už pinigų samdė mušeikų būrius, kurie liūdavo į kitų partijų susirinkimus ir ten sukeldavo kruvinas riaušes. Kas turėjo progos sekti šį nacių partijos siautėjimą Vokietijoje, 1930 — 1933 metų laikotarpyje, tai visi vienbalsiai tvirtindavo, kad toji partija, jeigu jai pasiseks pasigrobtį valdžia į savo rankas, netik pavergs žmones, bet ir sukels antrą pasaulinį karą.

Valdžia, kuri nenori gerbti savo piliečių teisių namie, tokia valdžia yra pavojinga ir tarptautiniuose santy-

kiuose. Hitlerizmas ryškiausiai tą tiesą patvirtina. Todėl norint išvesti pasaulį iš tos kraujo balos, kurioje jis dabar yra atsidūręs, nėra kitos išeities, kaip sugriauti visokio plauka totalitarizma, kuris laiko pavergęs tautas ir atstatyti tų pavergtų tautų teises. Tik žmogaus laisvės bei jo asmens neliečiamybės dėsniais sukurta pasaulio santvarka gali užtikrinti visų laukiamą talką bei ramybę.

Žmonės, Kurių Visuomet Ieškoma

Vienas geras biznierių yra pasakęs:

— Jei moki gerai padaryti adatą, tai tuo savo mokėjimu gali uždirbti daugiau, negu mokėdamas dirbti blogas mašinas. Emersonas sako:

— Kas moka parašyti geresnę knygą, pasakyti geresnę pamokslą arba padaryti geresnius pelėkautus negu kiti, pasaulis suras kelia į jo namus, nors jis ir girus viduryje gyventų.

Nusistatyk sau taislyklę, nuo kurios niekuomet nenukryptum: — kad visa, ką išleidi iš savo rankų būtų padaryta kiek galima geriau. Savo darbą atžymėk vyrišku savo charakterio antspaudu. Tegu tobulybė būna tavo firmos ženklas.

Tokių žmonių visur ieškoma. Šis papratimas yra geriausias talentas, jis yra geresnis kapitalas, negu gryn pinigai, jis tau padės daugiau, negu visi tavo draugai arba įtakingos rekomendacijos.

Negalvok per daug ir per ilgai, kiek gauni už savo darbą. Čia yra reikalas dėl šio to svarbesnio ir vertingesnio: tavo garbė, visas būsimas tavo gyvenimas, visas būsimas tavo veikimas pareina nuo to, kaip tu atlieki savo darbą, ar įdedi į jį savo sąžinės, ar ne.

Viena jauna meagaitė, kuri dirbo laikrašty, man pasisakė, kad ji visai nesistengianti pareikšti savo gabumų: atlyginimas jai esąs per mažas. Kad atlyginimas nėra pakankamai didelis, p a s a u l y j e tūkstančiams žmonių esą neleidžia iškilti. Darbas yra charakterio reikalas, o ne atlyginimo. Tu pats sau nusidedi, jei gadinai savo charakterį apsilėidžio arba menkaverčių darbų todėl, kad nedaug už tai tau temoka. Kiekvienam darbininkui turi rūpėti ne vien atlyginimas, bet ir charakteris, vyriškumas — o palyginus šiuos du, atlyginimo vaidmuo yra visai menkas.

Labai garsus teisės mokslininkas pasakoja šitokią atsitikimą. Vieną kartą jam reikėję tvirti tvorą, ir jaunam žmogui, kuriam jis pavedė šį darbą, jis pasakė, kad imtu neapdailintas neulygintas lentas, jam nereikia švaraus darbo, nes už tai jis temokėsias tik pusanatro dolerio.

Po valandėlės, praeidamas greta darbininko, jis pastebėjo, kad šis rūpestingai dailino lentas ir dirbo atsidėjęs. Tada jis pamanė, kad pabaigęs tas žmogus panorėš užmokėsčio daugiau negu pusanatro dolerio, ir dar kartą jam pasakė, kad prikaltų lentas nedailintas, tokias, kokios jos yra, ir nuėjo sau. Jaunuolis visai ne-

kreipė dėmesio į šį pasakymą ir savo darbą atliko taip gerai, kaip apskritai jį galima buvo atlikti.

Kai teisėjas vėl atėjo, jis visai piktai kreipėsi į darbininką:

— Aš tamstai sakiau, kad tvora būsianti apsdinta vynnmedžiais ir užsidengs jų lapais, man visai nesvarbu kaip ji atrodys.

— Bet man svarbu, — buvo nustebiną atsakymas.

— Kiek tamsta reikalauji?

— Pusanatro dolerio.

— Tai kam tamstai tas visas triušas, jei tamsta tuo daugiau neužsidirbai?

— Dėl paties darbo.

— Bet po vynnmedžiais grubaus darbo būtų visai nesimatę!

— Bet aš būčiau žinojęs, kad po jais yra paslėptas blogas mano darbas.

Po dešimties metų teisėjas skirstė darbus didelių viešų rūmų statybai. „Tarp pasisiūliusiųjų“, p a s a k o resnis kapitalas, negu gryn pinigai, jis tau padės daugiau, negu visi tavo draugai arba įtakingos rekomendacijos.

Net jei atlyginimas ir menkas: dėl savęs neturi išleisti iš savo rankų tokio darbo, apie kurį tegalėtum blogai atsiliiepti.

Pats sau neturi dirbti blogai, nes nuo to pasidarysi blogas; gali būti patrauktas pražūtingai žemyn.

Visa ką darai, yra dalis tavo likimo.

Su Rusija, bet ne su Komunizmu

Praėjusį sekmadienį kalbėjo per radijo žymusis Amerikos katalikų kalbėtojas, veikėjas ir mokslininkas prelatas Fulton Sheen. Katalikų Universiteto profesorius. Šiuo kartu jisai kalbėjo apie komunizmo pavojus šio krašto demokratinėi santvarkai.

Prel. Sheen pareiškė, kad komunistai, pasinaudodami Amerikos talka Sovietų Rusijai dabartiniame kare, siekia pagriauti Amerikos demokratinę santvarką ir paveržti, kaip paprastai sakoma, amerikoniškąjį gyvenimo būdą. Anot jo, komunistai prieš savo tikslo eina labai gudriai. Jei kas išdrįsta pasakyti žodį prieš komunizmą, kaip toki, komunistai tuoj apšaukia jį esant prieš Rusiją ir net norėtų įtarti sabotuojant Amerikos karo pastangas.

TAI NESAMONĖ

„Tai yra nesamonė“ — sako prl. Sheen. „Šie du dalykai yra visiškai skirtingi ir nieks apie tai teneabejoja. Pats Stalinas pasakė,

kad jis kovoja prieš nacizmą, bet ne prieš Vokitiją. Tai duoda mums teisę pasisakyti prieš komunizmą.“

Toliau prel. Sheen pažymėjo reikšmingą ir įsidėmėtiną dalyką, būtent —

Būdamą mūsų pusėje Rusija niekuomet nesijaučia esanti įpareigota džiaugtis demokratijos garbėmis; dėl to nėra jokios prasmės mums, nors ir esame Rusijos pusėje, pulti prie marksistškojo socializmo.

Rusija šadien šauniai kariauja ne komunizmo dėka, bet dėl to, kad rusai myli savo tėvynę, kad jie yra prie savo žemės prisirišę, kad jie jaučia pareigą ginti savo kraštą, kurį priešai užpuolė.

TROJAUS ARKLYS

Šios gražios rusų sielos ypatybės duoda vilties, kad Rusija ir vėl į vakarų pasaulio tautų draugiją, kurios šaknis yra krikščioniškos ir kad ji priims keturiomis laisves, kurių viena yra religijos laisvė.

„Bet mes čia kalbame apie marksistinį socializmą, sakė prel. Sheen, atsižvelgdami į savo kraštą.“

„Šiame krašte mes turime bijoti naujojo Trojaus arklio. Senasis Trojaus arklys išrodė į demokratiją, iš lauko pusės, bet viduje buvo paneigimas nuosavybės, religijos ir asmeninių teisių. Naujasis Trojaus arklys iš lauko pusės išrodo į vieningas karo pastangas, bet viduje yra senas anti-amerikonizmas.“

NENORIME NEI NACIZMO NEI KOMUNIZMO

Kad būtų dar aiškiau, prel. Sheen padarė pareiškimą, su kuriuo sutinka Amerikos žmonių dauguma:

„Mes norime, kad Rusija išvytų nacius iš savo žemės; mes norime, kad jos žmonės gyventų taikoje tarp savęs ir su pasauliu, bet mes nenorime komunizmo nei Amerikoje, nei Vokietijoje, nei Lenkijoje lygiai taip, kaip nenorime nacizmo ir fašizmo... Kitais žodžiais, mes, Amerikos katalikai, remiame Rusijos mešką, bet nemiame Trojaus arklio. Mes norime, kad rusiškoji meška suėstų nacių svastiką, bet mes nenorime, kad Trojaus arklys suėstų amerikoniškąjį arą.“

Reikia šia proga pasakyti, kad prel. Sheen savo gražia ir turininga praėjusio sekmadienio radijo kalbą pavertino tai, ką mes jau seniai tvirtinome.

Amerika savo didelėmis karo pastangomis remia ne komunizmą, bet Rusijos žmones, kad jie galėtų apsiginti nuo užpuoliko. Patys rusai kariauja ne dėl to, kad komunistinę diktatūrą Rusijoje palaikyti, bet dėl to, kad savo tėvynę išgelbėti nuo svetimųjų vergijos.

Amerikos komunistai, neišskiriant nė lietuviškuosius, norėtų apšaukti pro-naciu kiekvieną, kurs griežčiau prieš komunizmą pasisako. Bet tuo jie save kaip tik išduoda. Jie parodo višiomenei, kad jiems ne tiek rūpi Rusiją nuo nacių ap-

ginti, ne tiek rūpi duoti paramą Amerikos karo pastangoms, kiek rūpi išnaudoti patogų momentą, kad paveržti Jungtinių Valstybių demokratinę santvarką ir skinti kelius komunizmui.

Dėl to, visai vietoje buvo prel. Sheen kalba. Reikia perspėti, reikia aiškinti, kad Amerikos parama Rusijai jokiu būdu nėra parama komunizmui ir kad bendros Amerikos, Anglijos, Rusijos, Kinijos ir kitų Jungtinių Tautų pastangos nugalėti Vokietijos nacizmą, Italijos fašizmą ir Japonijos imperializmą nėra komunizmo ar kitokio izmo gynimas.

Tos milžiniškos pastangos yra dedamos tam, kad padaryti galą visokios rūšies diktatorių kruvinam siautimui, kad išlaikyti Amerikos demokratinę santvarką ir kad iškovoti teisę visoms tautoms gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu ir tvarkytis taip, kad visi žmonės galėtų naudotis keturiomis laisvėmis.

Is „Dr-go“

Mūsų Spauda

Žmogus budamas protaujančiu Dievo tvariniu savimintis gali išreikšti kelerio-pai. Kalba, raštu, įvairiais ženklais. Kalba yra didelė Dievo dovana. Kalba išreiškia savo džiaugsmus ir nuliudimus. Netaip yra su tais, kurie kalbėti negali. Mažas kukdikėlis dar negalintis kalbėti lopšelyje verkia, tai ženklas nuliudimo, kurio priežasties dar pasakyti negali. Tikras vargas ir nelaimė žmogui be kalbos. Su kalba žmogus jaučiasi laimingu. Kalba išreiškia savo džiaugsmus ir nuliudimus, savo laimę ir nepasisekimus. Surišti žodžiai išreikštų minčių sudaro sakinius. Taip išreikštas ir atspaudintas mintis ant poperio vadiname spauda. Tuo vardu vadinama visi atspausdinti raštai: knygos, knygelės, laikraščiai ir viskas kitas kas ant poperio atspausdinta. Senovės gady-nėje knygos buvo labai brangios ir saugojamos, kaip vertingas turtas, dėlto kad spausdinių nebuvo, o tą visą darbą turėdavo atlikti rankraščiu. Iki spausdinės išradimo, tai visą darbą atlikdavo katalikai vienuoliai. Jie praleisdavo daug laiko perrašinėdami įvairius vertingus rankraščius ant pergamo. Vienuoliai gerai buvo išsilavinę gražioje rašyboje ir darbą atlikdavo gerai. Bet tas darbas buvo sunkus, nuobodus ir ilgas. Teko matytimuzejuose kele-tą tokių vienuolių rašytų knygų, jų raštas tose kny-gose taip dailus, kad ir mu-sų laikuose labai retai ką nors panašaus galima pamatyti. Toksai knygų gaminimo budas tęsėsi iki pa-baigos keturioliktojo šimt-mečio. Pradžioje penkiolik-to šimtmečio Johann Gut-enberg išrado lengvesnį, ge-rėsnį ir greitesnį budą kny-gų gaminimui. Visi tų lai-kų raštai tvirtina, kad jis buvo išradėju raidžių ir įs-teigėju pirmos spausduvėlės. Pirmąją ir didžiausią knyg-gą Gutenbergas atspausdi-

no Šv. Raštą tarpe 1453 m. 1455 m. Šitas naujas budas gaminimui knygų, skaito-mas vienu iš didžiausiųjų penkioliktojo šimtmečio iš-radimų. Viso pasaulio tau-tos interesavosi šiuo išradi-mu ir šis naujas išradimas dideliais šuoliais pastumė-jo apšvietą pirmyn. Italija, Prancūzija, Ispanija, netu-rėdamos išsilavinusių vyrų šiame darbe, kvietė pas sa-ve Gutenbergą mokinius iš Vokietijos ir pavedė jiems spaudos darbus. Tokiu tai budu pasaulio apšviestėse tautose atsidarė nauja pramonės šakos gerą pelną subruzdavo mokytiš spaudos amato. Gutenbergą moki-niai iš to naujo amato su-silaukė netik gero pelno, bet ir garbę. Kviečiami vyko į kitas kaimyniškas valstijas ir steigė savo spaustuves. Žmonija dideliai pasinaudo-jo Gutenbergą išradimu, bet patsai išradėjas iš to turty nesukrovė ir senatvėje be-turėčiu mirė. Apsaugojimui nuo skurdo ir vargo pase-nusį Gutengergą Arkivysku-pas Adolf 1465 m. pasikvie-tė pas savę ir užlaikė iki amžiaus galo. Gutenger-gas buvo labai dievotas ka-talikas, mirė 1498 m. ir kai-po tretininkas tapo palaido-tas Pranciškonų bažnyčios sklepe. Įamžinimui to di-delio išradėjo vardui, yra pa-statytas gražus paminklas mieste Frankfurt prie Mai-no. Gutenbergas mirė be-turėčiu, bet žmonija daug pa-sinaudojo dvasiniai ir me-džiaginiai vaisiais jo išra-dimo.

KNYGŲ IR LAIKRAŠČIŲ GADYNĖ

Tas naujasis knygų gaminimo budas atidarė naują pramonės šaką. Buvo steigiamos knygų parduotuvės ir knyga galėjo nusipirkti netik turtingesno luomo žmogus, bet ir tie, kurie mažiau pinigų turėdavo. Drauge su knygų gamyba, žengė pirmyn mokslas ir apšvietas. Pažangesnių tautų tarpe, laiku bėgant spaudos švie-sus spinduliai pasiekė ir atsilikėlius. Šiandien visas apšviestis pasaulis už-verstas įvairiomis knygomis ir laikraščiais. Vieni rašo, kiti spausdina, išvežioja, pardavinėja. Didžiųjų miestų gatvių kryžkeliuose įs-teigtos budelės, apkrautos visokiais raštais ir knygo-mis. Taigi mūsų gadyneje labai daug rašoma ir spaus-dinama įvairios rūšies spau-dos darbu. Visos apšviestės tautos turi savo kal-boje spausdintas knygas ir laikraščius, išėmus puslau-kinės tautelės, gyvenančios kur nors toli nuo apšvie-tesnių tautų. (Bus Daugiau)

Kun. A. Briška

IŠ LIETUVOS KILĘS FILMŲ AKTORIUS STOJO KARIUOMENĖ

(LKFSB) „Chicago Sun“ korespondentas praneša iš Hollywoodo, kad aktorius rašytojas ir direktorius John Lebedevas išvyksta į Europą. Jis į USA esąs atvykęs iš Lietuvos. Didžiajame kare buvęs puškininku rusų armijoje. Dabar būsiąs (lenku) gen. Anders atle-

SOU

DELIS KOMIJI AUKSIN IŠ

Jau ne mūsų pa rakties... 9 va gimimo... bei vėle:... š parapi... ai nedat... e, kurie... upriau... os žmon... 9 diena... aus atli... kad tink... irmuosi... nomieriu... iteto pl... kietai l... a ir laul... tenė bu... tokią ka... todėl pa... tyti iš... es tikie... sau vi... to kai... ai alus.

METINĖ C

Šv. K... š mok... ūny klu... rtadier... val... vyklos... ele met... arty“... tuoskait... tyti. Kl... susn... asiseki... ankto... do 5 ik... trautv... dar Car... ne visų... racijos

HOMI

Po ilg... iniauk... lta sav... vjetė v... apylink... saulės... „pakal...“ šie... pasidai... kur sei... stovėjo... r nei... senosi... didelia... paigiar... bus dir... ir apsi... tiek ti... es sp... eidaus... likau... nos Ho... rimis... ka lai... (News... me da... kes va... kalbin... tikės i... nis eir... bonui... putar... neleid... lei kle... i e

PITTSBURGHO ŽINIOS

SOUTH SIDE.

DEIDELIS ŽMONIŲ SUSIRINKIMAS PARAPIJOS AUKSINIO JUBILEJAUS IŠKILMĖMIS

Jau netoli vasario 19 — mūsų parapijos 50 metų sukakties diena. Tą dieną iš 9 val. bus atlaikytos iškilmingos Šv. Mišios už mūsų parapijos steigėjų ir vėlesnių parapijonų. Parapijos steigėjų jau višpaudos nedaug žmonių beliko ir kurie dar gyvi jau nebeapipraus, todėl visi parapijos žmonės rengiasi vasario 19 dieną atvykti į Jubiliejus atidarymo vakarienę, kad tinkami pagerbti tuos pirmuosius mūsų parapijos komerius. Jubiliejinio Komiteto platinami vakarienės kvietimai labai smarkai plinogai laukiama, kad ši vakarienė bus pati didžiausia, kada esame surengę, todėl pasiskubinkite visi į aikštę išanksto šios vakarienės tikiėtus, kad užsitikrintasau vietą prie stalo. Tiletas kainu tik \$1.00 ir dytalu.

METINĖ "VALENTINE CARD PARTY"

Šv. Kazimiero Aukštesnės mokyklos mokinių metų klubas ateinantį ketvirtadienį, vasario 11 dieną, vakare rengia mokyklos svetainėje labai didelę metinę "Valentine Card Party" ir kviečia lietuviuoskaitlingiausiai atsilankyti. Klubo narės — motivos sunkiai dirba dėl vakaros pasisekimo. Praizai bus iankto išdėstyti, nuo vasario 5 iki 10 dienos, Miller Krautuvės lange South 20th and Carson Streets. Prašome visų pagelbos bei kooperacijos motinų darbe.

HOMESTEAD, PA.

Po ilgų, šaltų, dregnių, apniaukusių dienų aną dieną alta saulutė išlindo iš užanabus debesio ir gražiai nušvietė visą mūsų surukusią apylinkę. Dėdė pajutęs saulės šilumą, pasileido į "pakalnę" savo "ramatizma" šiek tiek pramankštyti, pasidairyti po senąją vietą, kur seniau mūsų bažnyčia stovėjo. Nustebau pamatęs ir nei pažinti nebe pažinau senosios vietos — nauja ir dideliausi dibtuvė jau visai baigiama statyti, kurioje bus dirbama įvairūs ginklai ir apsiginim ojrankiai. Dar šiek tiek pažioplinėjęs saulės spinduliuose ant tilto, eidaus namų link. Čia su tikau savo kleboną ties vienos Homesteado bankos durimis, kažką bediskusuojant, ką laikraščius pardavinėja (Newspaper boy). Štai kamame dalykas. Klebonas sutikęs vaikučius myli juos užkalbinti, paerzinti. Šitą sutikės išklausinėjęs, kaip biznis einasi, paprašė, kad klebonui paskolintų \$5.00. Vaikutis atsako, kad negalys tai padaryti, nes sutartis jam to neleidžia. Žingeidumo dėlei klebonas norėjo sužinoti,

kas ten per "sutartis," dėl kurios jis negali klebonui \$5.00 paskolinti. Vaikutis atsakė: — "Turiu padaręs sutarti su banka kad banka nepardavinėtų laikraščių, o aš kad nei kam neskolinčiau pinigų." Klebonas pagirė vaikutį ir davė jam penktuką už tokį miklų atsakymą. Dėdė su klebonu smagiai nusijuokė pamaži šnekučiuodami užrepeckiojo ant kalno namon.

Bevaikštinėjant klebonas papasakojo, kad Aleksandra Stankunienė, apie trejetas sąvaicių atgal begamindama valgi pagal pečių pavojingai nusidėgino savo koją ir vis dar nepasveiksta. Praeitą sekmadienį atsargumo dėlei klebonas ją atlankė aprupindamas jos dvasios reikalus. Sako nėra pavojaus, bet gan sunkiai serga ir jei kokios komplikacijos neišsimes tikisi greitai pasveiksianti.

Praeitą sekmadienį mačiau bažnyčioje kareivius: Stasį Stankuną (kurio motina serga), Mykolą Baranuską ir Edvardą Kašėlionį, kurie atstogauja pas savuosius pirm negu važiuos ir tolimus kraštus, į karo frontus.

DĖDĖ

PITTSBURGHE IR APYLINKĖSE APSIDAIRIUS.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SIDABRINIS JUBILIEJUS — VISU PITTSBURGHO LIETUVIŲ ŠVENTĖ

Jubiliejaus prirėngimo darbai eina visai prie pabaigos. Jubiliejiniame susirinkime, kuris įvyks vasario 14 dieną 3:00 val. po piet, Lietuvių Piliiečių Svetainėje, sutiko dalyvauti ir pasakyti sveikinimo kalbą Pittsburgho miesto Majoras ir County Court Teisėjas Hon. R. Clunk. Beto rengimo komitetas yra pakvietęs į šias iškilmes mūsų apylinkės kongresmanus ir senatorius, bei svetimų valstybių konsulus kurie gyvena Pittsburghe. Kaip matote tai bus gražiausias ir įspudingiausias susirinkimas, koks kada Pittsburghe yra buvęs. Kviečiame visus ir nuosirdžiai prašome lietuvių tą dieną būti namai buti Lietuvių Piliiečių Svetainėje, kad svetimtaučiai pamatytų mūsų vieningumą ir mūsų pasiryžimą atstatyti. Nepriklausoma Lietuva. Šiame Jubiliejiniame susirinkime lietuviškai kalbas pasakys Lietuvių Tautinės Tarybos nariai Prof. K. Pakštas ir "Lietuvių Žinių" red. S. Gabalas, o moterų vardu kalbės Mrs. Pivaronienė.

Programa bus pajvairinta dainomis ir meniškais šokiais. Iškilmėse griež didelis orkiestas (benas). Iškilmėse pakviesti dalyvauti visų Pittsburgho ir apylinkių lietuvių parapijų klebonai su savo parapijonais.

Laiškas Redakcijai

"Lietuvių Žinios,"
119 So. 22nd Street,
Pittsburgh, Pa.

Gerbiamieji:—

Labai mažonu matyti mūsų laikraščiu šeimynėlė augant. Vietinis laikraštis yra taip reikalingas, kaip kasdieninės duonos kėsnis. Tadgi sveikinu Jus ir linkiu geriausio pasisekimo spaudos darbe. Šia proga siunčiu "Lietuvių Žinioms" mažą dovanėlę — \$5.00.

Su aukšta pagarba
Kun. A. Briška,
2745 W. 44th Street,
Chicago, Ill.

NEPAPRASTAS SPAUDOS BALIUS PITTSBURGHE VASARIO 28 D.

Kol Pittsburgho kolonija neturėjo savo laikraščio, tai apie spaudos balius nieko nėra girdėjusi. Dabar "Lietuvių Žinioms" įsikurus Pittsburghe, bandysime ir šioje kolonijoje, kartą metuose, turėti spaudos šventę arba spaudos balių. Tai bus nepaprasta šventė, skirtingesnė nuo visų kitų šventių bei balių. Visuose kraštuose spaudos balius pasižymi savo prašmatnumu, tai ir mūsų spauda negali atsilikti. Jau išanksto užprašome gerb. "L. Ž." skaitytojus ir jų prietelius rezervuoti vasario 28 dieną, paskutinį ateinančio mėnesio sekmadienį, dėl Spados Baliaus, kuris įvyks Lietuvių Piliiečių Svetainėje, Pittsburgh, Pa. Vasario 28 dieną neturėtų likti namie nei vienas Pittsburgho apylinkės lietuvis, nes tokio prašmatnaus vakaro Pittsburghečiai dar nėra turėję. Čia bus ir vaidinimas ir dainos ir šokiai, veiks specialus Spaudos Baliaus paštas, šokėjai darys rungtynes dėl gražiausių dovanų. Artistai ir daininkai atvyks net iš kitų miestų. Prašoma Pittsburgho lietuvių visuomenę išanksto rengtis dalyvauti toje nepaprastoje spaudos šventėje, kuri įvyksta tik kartą metuose.

ŽYMUS ATSIVERTYMAI

Kun. Jurgis G. Murdock, klebonas Švč. Trejybės koplyčios, Militarinės Akademijos, West Point, N. Y. praneša, kad praeitais metais katalikų tikėjimą priėmė net 16 žymiausių akademijos kadetų Akademijoje iš neseniai paskirtų 409 apicierių, 88 yra katalikai. Apart tų atsivertusių gana gražus burelis jaunų kadetų ima instrukcijas nuo kapeliono katalikų tikybos ir artimiausioje ateityje pareina į katalikų tikėjimą. Pastebėtina, kad abelnai aukštesnių mokyklų ir akademijų studentai ir kadetai labai susidomėję katalikų tikėjimu.

Pirk Karo Bonus
Greičiau Laimėsime Karą

Šv. Pranciškaus Vienuolynas

Sausio 29, 1943 m., Šv. Pranciškaus Akademijoj atsiuvo svarbi, istoriška diena, vadinama — "Šventos Liturgijos Diena," kuri prasidėjo 9:30 v. A. M. su iškilmingom Šv. Mišiom, kurias atlaikė Kun. E. R. Heyl. Diakonu buvo Kun. E. H. Wilt, O. S. B., subdiakonu Kun. E. Donovan, O. S. B., Kunigas Hugh Wilt pasakė iškilmių progai pritaikintą pamokslą apie reikalingumą ir atgaivinimą Liturgijos.

11:15 val. A. M. prasidėjo pirmoji sesija, kurią atidarė Kun. Heyl malda. Nusakė tikslą ir svarbą šių apeigų ir perstatė Miss Joan Cyphers, kuri skaitė ilgą turiningą ir nepaprastai reikšmingą pamokslą "Kas Yra Liturgija." Paskaitoje nuodugnai įrodė kad Šv. Mišių auka yra svarbesnė už visas kitas maldas ir brangiausia už visas kitas aukas. Pažymėjo kad Jėzus Kristus yra centras kur mūsų širdys ir mintys privalo būti Mišiu laike ir kad tą tikslą atsiekti kiekvienas klausantis Šv. Mišių privalo sekti kunigą laikantį Šv. Mišias ir dalyvauti toje pačioje aukoje, kurią Kristus aukavo. Tos Akademikės paskaita buvo Dogmatiška ir Morališkai pamatuota ir švento tikejimo pamatais paremta.

Po pietu 1:15 val. prasidėjo antroji dalis apeigų. Čia buvo skaityti du raštai: Miss Helen J. Walteris skaitė "Liturgija ir Aš" kuriame nuodugnai įrodė, kad jeigu norime būti gerais Katalikais privalome giliau suprasti švento tikėjimo paslaptis ir arčiau susipažinti su Kristaus įstatytais principais. Miss F. Nastivo skaitė kitą raštą: "Šventos Mišios ir Aš," kuriame įrodė kad Jėzus Kristus, kunigas ir tikintieji klausantis Šv. Mišių sudaro vieną Mistišką Kristaus Kūną. Tas reiškia, kada klausome Šv. Mišių, tada mes jungiamės dvasioje su Kristumi. Taipgi gražiai jinaį įrodė, kad mes Katalikai privalome būti dalyviais Kristaus Mistiško Kūno, Mišiu laike, darbe, maldoje, ypač namuose.

Ideališkas ir gražus Sesučių Pranciškėčių sumanymas padarė pirmą, bet didelį žingsnį prie dvasiško tikslo: Katalikų Bažnyčios principų išaiškinimo žmoniems. Tas žygis yra pirmas Pittsburgo diecezijoje, kuris pasiliks istorijos puslapiuose, kaipo Kristaus karžygių veiksmas. Garbė Sesutėms už didelį pasiaukavimą kuris bus ta gera sėkla, trum-

A. J. HASER - FUNERAL HOME

Dėmesin Ilgamečiam Graborysteis Bizniui
Rupestingas ir mandagus patarnavimas
Phone: FEderal 1622
512 Chartiers Avenue, McKEES ROCKS, PA.

pame laike atnešanti gausius vaisius.

Dalyvių ouvo 200 suviršum studenčiu, daug svetimų Sesučių ir tarpe garbingų klausytojų buvo Gerb. Kun. Thomas J. Quigley ir Kun. J. V. Skripkus.
J. V. S.

Kinų Atstovas Jau Vatikane

Bernas. — Sausio 25 d. į Vatikaną išvyko C. K. Sie, pirmasis Kinijos pasiuntinys prie Šv. Sosto. Jis buvo paskirtas Kinijos atstovu prie Šv. Sosto dar praeitą vasarą, bet iki šiol negalėjo gauti Italijos vizos. Stotyje jį išlydėjo Popiežiaus atstovas Šveicarijai Mons. Bernardini ir keliolikos valstybių atstovai.

Išvykdamas Vatikanan kinų atstov. Sie pareiškė, kad kinai artimus santykius su Šventuoju Sostu palaikė dar trylikto amžiuje, vėliau irgi buvo artimi su šv. Sostu nors ir ne oficialūs santykiai. Jis pažymėjo, kad Kinijos žmonės sveikino krikščio nybę su džiaugsmu. Atnaujinimo santykių su Vatikanu ypač norėta, įsistiegi Kinijos respublikai. Tas noras dar labiau sustiprėjo paskutiniu laiku, sakė Sie.

AUTORIUS "HOME SWEET HOME" MIRĖ KATALIKU

Tėvas Jonas M. Lenhart kapucinas rašydamas apie katalikų gyvenimą šiaurės Afrikoje, sako, kad garsios Amerikoje mylimos dainos "Home Sweet Home" autorius, žymus savu laiku žurnalistas, dramatisas, aktorius, diplomatas ir publicistas Jonas Payne, prieš mirtį priėmė katalikų tikėjimą ir mirė mieste Tunis šiaurinėje Afrikoje, kur dabar eina smarkus mušiai Suvienytų Tautų su naciais, kaip pamaldus katalikas.

GRESIA DIDELIS PAVOJUS, SAKO NACIAI

BERLYNAS, — Vokietija, saus. 28 d. — Niekad Vokietija nebuvo tokiame dideliame pavojuje, kaip dabartiniu metu, per radiją pareiškė Joachim Schieferdecker, valdžios atstovas radijo srity.

Rooseveltas ne veltui įsakė taupyti gumą, gazoliną ir atvyko Afrikon pasitariams. Kiekvienas vokietis, kuris nepaklausys valdžios įsakymų, bus baudžiamas mirtimi, kariamas nusikaltimo vietoje.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS
yra
mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis
"Šv. Pranciškaus Varpelis"
Pigiausias laikraštis
yra
"VARPELIS"
Metams kainuoja tik \$1.00 — Kanadoje \$2.00
Kas prisijus daugiau, gaus dovanų, vertingų knygučių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna veltui ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.
"VARPELIS"
Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.
Adresas:
FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street, Pittsburgh, Penna
Telephone — HEMlock 6567

LIETUVISKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
JOHN'S MEAT MARKET
SAVININKAS JONAS GRĖBLIUNAS
Kasdien šviežus maistas ir pirmos rusies prekės
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
CORNER (KAMPAS) 16 and McCLURE AVENUE
TEL. HO. 2589 * HOMESTEAD PA.

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ
Krautuvė - Groceries and Meats
ADOLFAS PALECKIS, Savinin.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas, šviežios pirmos rusies prekės
Tel. Federal 1087
401 Stadium St. Pittsburgh, Pa., Esplen

LIETUVISKA KAVINĖ IR RESTORANAS
FIFTH AVENUE CAFE
SAVININKAS JOHN JEZNIS
Skanus gėrimai ir šviežus valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.
FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN
TEL. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVISKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
STANLEY'S QUALITY MARKET
STANLEY ŠIMONAVIČIUS, Savin.
Pirmos rusies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur
Tel. Hemlock 1328
2100 CARSON ST. PITTSBURGH, PA. S.S.

A.L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS
Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. Hemlock 0203
2128 CARSON ST. PITTSBURGH, PA.

"RIVERSIDE"
LUNCH and GRILL
Savin. Pranciška Vitkauskienė
Kasdien švieži žuvis, geri gėrimai ir skanus valgiai
Atsilankykite ir įsitikinsite
3337 W. Carson St. Pittsburgh, Pa., Esplen

Kas buvo tie, kurie pasirašė Lietuvos laisvės deklaraciją

Slapti atsisaukimai prieš vokiečius. — 60 m. studentas. Rusų kalintas, lenkų areštuotas. — Slaptame moksleivių veikime. — Dragūnai su 2 patrankom "Alsėdžių respublikai" sunaikinti

Lietuviai 1918 metais dar tebenešė kietą vokiečių okupacijos jungą. Inteligenti turėjo ne tiek daug, o ir tie buvo išblaškyti. Vokiečiai neleido nei laisvų susirinkimų, nei laisvos spaudos. Ilgus metus vilkė rusų okupacijos jungą, karo sumindžioti lietuviai vis dėlto 1918 m. vasario 16 d. išdrįso tarti savo laisvės žodį:

Lietuvos Taryba, kaip vie nintėlė lietuvių tautos atstovybė, remdamos tautų apsisprendimo teise . . . . . skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniams pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis, — taip skamba Lietuvos laisvės deklaracija, pasirašyta dvidešimties Lietuvos Tarybos narių.

Kas gi buvo tie drašulioai, kurie okupacijos naktį ryžosi mesti į kraštą laisvės spindulį ir kurie Lietuvą mylėjo labiau negu save, pasirašydami laisvės deklaraciją ir tuo statydami pavojun ne tik savo laisvę, bet gal ir gyvastį, nes jie nebuvo tikri, kaip vokiečiai reaguos į tą jų žygį? Prisiminkime juos iš eilės pagal alfabetinę tvarką.

1. Saliamonas Banaitis — gimęs 1866 m. liepos 15 d. Vaitiekupių kaime, Šakių apskr. . . . . Baigęs Marijampolės gimnaziją ir Petrapilio buhalterijos ir komercijos kursus grįžęs į Lietuvą atsidavė lietuviškos spaudos reikalui ne tik padėdamas Tilžėje leidžiamiems lietuviškiems laikraščiams, bet 1905 m. įsteigdamas pirmąją lietuvių spausuvę Kaune. Toje spaustuvėje buvo daugiausia leidžiamos katalikų įsteigtosios Šv. Kazimiero draugijos knygos. Per dešimtį metų ši jo spaustuvė išspausdino 1.300.000 egzempliorių knygų ir 1.700.000 egz. laikraščių Vėliau jis ją pardavė Šv. Kazimiero draugijai, kuri ją pavadinė "Šviesos" spaustuve. Vokiečių okupacijos metu Banaitis gavo leidimą įsteigti Kaune pirmąją lietuvių gimnaziją, be to įkūrė dar 12 lietuviškų pradžios mokyklų, buvo jų inspektoriumi. 1915 m. leido "Kauno Žinias" lietuvių, vokiečių ir lenkų kalbomis. Savo spaustuvėje spausdindavo slaptus atsisaukimus prieš vokiečius, vėliau padėjo organizuoti savanorius ir ūkines draugijas. Jis labai vertino mokslą. Jau turėdamas 60 m. įstojo į Kauno universitetą mokytis teise, bet nelaukiant jį mirtis užklupo 1933 m. geg. 4 d. Tuo laikotarpiu jisai ėjo Kauno Užmiesčio autobusų stoties viršininko pareigas.

2. Dr. Jonas Basanavičius, lietuviškojo atgimimo patriarchas, "Aušros" (Prūsijoje) leidytojas, 1918 m. vasario 16 d. išdrįso tarti savo laisvės žodį:

Lietuvos Taryba, kaip vie nintėlė lietuvių tautos atstovybė, remdamos tautų apsisprendimo teise . . . . . skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniams pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis, — taip skamba Lietuvos laisvės deklaracija, pasirašyta dvidešimties Lietuvos Tarybos narių.

Kas gi buvo tie drašulioai, kurie okupacijos naktį ryžosi mesti į kraštą laisvės spindulį ir kurie Lietuvą mylėjo labiau negu save, pasirašydami laisvės deklaraciją ir tuo statydami pavojun ne tik savo laisvę, bet gal ir gyvastį, nes jie nebuvo tikri, kaip vokiečiai reaguos į tą jų žygį? Prisiminkime juos iš eilės pagal alfabetinę tvarką.

3. Prof. Mykolas Biržiška, gimęs Viekšnių miestelyje, 1882m. rug. 24d., teisių mokslus ėjo Maskvos universitete. Jau studentaudamas už kovą prieš caro režimą sėdėjo kalėjime. Nuo mokyklos laikų bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Vokiečių okupacijos metu buvo lietuvių gimnazijos direktoriumi, daug rūpinosi Vilniaus universitete atgavimu, kurį laiką buvo švietimo ministru, 1891 m. vasario 23 d. Kušliski kaime, Marijampolės apskr., teisių fakultetą baigė Maskvoje. Jau gimnazijoje leido slaptą lietuvišką laikraštį, už kurį rusai jam buvo iškėlę bylą. Vokiečių okupacijos metu (po D. Karo) buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą už platintą nepriklausomybę skelbiančių proklamacijų. P. Klimas yra daug kartų valdęs Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją. 1923 m. buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Italijoje, o nuo 1925 m. — į Prancūziją. Jis yra parašęs daug vadovėlių ir šiap knygų apie Lietuvą, o dabar rašo didelę Lietuvos istoriją gyvendamas nacių okupuotoje Prancūzijoje.

4. Kazimieras Bizauskas gimęs Latvijoje, Kuldingos apskrityje. Mokėsi Mintaujoje, Šveicarijoje, Vilniuje, Kaune, Maskvoje. Dalyvavo moksleivių slaptame veikime ir nuo 1911 m. buvo Kauno katalikų moksleivių kooperlės pirmininku, 1913 m. dalyvavo steigime liet. kat. studentų "Rūtos" dr. jos Maskvoje. Nuo 1915 m. buvo mokytoju Panevėžio gimnazijoje, dalyvavo Didžiamame Vilniaus seime, buvo švietimo ministru Dr. K. Griniaus kabinete, Steig. seimo nariu, nuo 1923 m. buvo Liet. atstovu USA, toliau turėjo kitas aukštas pareigas Užsienio Reikalų ministerijoje (dirbo Rygoje, Londone, Hagoje). Dabar yra išvežtas į Sibirą ir ten labai sunkiose sąlygose gyvena. Palyginti yra dar jaunas — 50 metų.

5. Prof. Pranas Dovydaitis gimė 1886 m. gruodžio 2 d. Runkių kaime, Marijampolės apskr. Mokėsi Veiverių seminarijoje ir Maskvos universitete, kurio teisių skyriaus baigė pirmojo laipsnio diplomu, be to už darbą is-

torijos-filologijos fakultete gavo sidabro medalį. Nuo 1913 m. Vilniuje redagavo "Viltį." Dėl karo laikraščiu susijęs persikėlė į Kauną ir čia buvo direktoriumi "Saulės" gimnazijoje. Dalyvavo Vilniaus konferencijoje, buvo III Lietuvos ministrų kabineto min. pirmininku. Paskutiniu laiku labai daug dirbo lietuviškoje spaudoje, patsai redaguodamas visą eilę laikraščių ir žurnalų. Buvo pakviestas profesoriauti Lietuvos universitete-Kaune. Labai daug dirbo su darbininkija ir katalikų akcijoje. Dabar išstremtas į Sibirą gyvena labai sunkiose sąlygose.

6. Inž. Steponas Kairys gimęs 1878 m. gruodž. 20 d. Ukmergės apskr., Užnežėių kaime. Mokėsi Palangoje, Šiauliuose ir Petrapilio technologijos institute. Buvo prezidiumo narys Didžiamame Vilniaus seime. Kurį laiką Rusijoje darbavėsi prie tiltų statybos vokiečių okupacijos metu gyveno Vilniuje. Pradėjus kurtis nepriklausomai Lietuvai dalyvavo savivaldybių organizavime, M. Šleževičiaus min. kabinete buvo tikimo ir maitinimo ministru. Buvo Steigiamojo Seimo ir visų kitų seimų narys, nuo 1925 m. — Kauno Miesto Savivaldybės kanalizacijos ir vandentiekio skyriaus vedėjas, be to — dėstytojas Kauno universitete. Nuo pat gimnazijos laikų bendradarbiauja spaudoje, daugiausia kairiųjų. Kiek turime žinių-tebegyvena Lietuvoje.

7. Petras Klimas gimė 1891 m. vasario 23 d. Kušliski kaime, Marijampolės apskr., teisių fakultetą baigė Maskvoje. Jau gimnazijoje leido slaptą lietuvišką laikraštį, už kurį rusai jam buvo iškėlę bylą. Vokiečių okupacijos metu (po D. Karo) buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą už platintą nepriklausomybę skelbiančių proklamacijų. P. Klimas yra daug kartų valdęs Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją. 1923 m. buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Italijoje, o nuo 1925 m. — į Prancūziją. Jis yra parašęs daug vadovėlių ir šiap knygų apie Lietuvą, o dabar rašo didelę Lietuvos istoriją gyvendamas nacių okupuotoje Prancūzijoje.

8. Donatus Malinauskas gimęs 1869 m. vas. 23 d. Letgalių Kreslaukyje. Mokėsi Vilniuje, Minske ir Čekoslovakijoje, Grįžęs į Lietuvą įsikūrė Vilniuje. Jo pastangos daug prisidėjo, kad lietuviams pasisekė savo pamaldoms išgauti Šv. Mikalojaus bažnyčia. Uoliai dalyvavo šelpime lietuvių nukentėjusiui nuo karo, organizavime Vilniaus konferencijos. Išgavo čekų pripažinimą nepriklausomos Lietuvos ir buvo paskirtas Lietuvos atstovu Čekoslovakijoje, vėliau kurį laiką Estijoje.

9. Kun. Vladas Mironas gimė 1880 m. birž. 22 d. Kuodiškių vienkiemyje. Pameninio parapijoje. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje. Už pasipriešinimą rusams buvo iš gimnazijos pašalintas. Kunigo mokslus ėjo Vilniaus

seminarijoje ir Petrapilio Kun. Akademijoje. Buvo Vilniuje mokyklų kapelionu, Korosičio klebonu, Valkininko klebonu ir Merkinės dekanu. Artimai bendravo su "Vilniaus Žinių" ir "Vilties" laikraščiais, daug dirbo dėl Vilniaus krašto atletuvinimo, vokiečių okupacijos metu daug dirbo liaudies švietimo dirvoje. Jis buvo tada Trakų Panemunės komiteto pirmininku, kurio rajone buvo įsteigta 90 lietuviškų mokyklų. Dalyvavo Vilniaus konferencijoje, buvo Valstybės Tarybos narys, Seimo narys, nuo 1929 m. — vyriausiu kariuomenės kapelionu. Paskutiniu Lietuvos gyvenimo laikotarpiu yra buvęs ir ministru pirmininku. Kiek turime žinių, tebėra gyvas Lietuvoje.

10. Stanislovas Narutavičius, brolis pirmojo Lenkijos prezidento G. Narutavičiaus, gimė Brevikių dvare, Alsėdžių valsč. Mokėsi Liepojuje ir Petrapilio universitete baigė teisių mokslus. Nepasirinkęs pelningos advokato karjeros jisai grįžo į Lietuvą ir pasilikęs prie žemės darbų bendravo su Lietuvos liaudimi. 1905 m. buvo veiklus revoliuciniame sąjūdyje ir net su vienu kunigu buvo įsteigęs "Alsėdžių Respubliką." Rusai net buvo atsuntę baudžiamąjį dragūnų būrį su dviem patrankomis. Didžiamame Vilniaus seime kėlė mintį, kad būtų išdalintos mažžemiams ir bežiamiams dvarų žemės. Vokiečių okupacijos metu pasilikdamas savo ūkyje daug pagelbėjo apylinkės lietuviams (jisai mokėjo vokiečių kalbą). Nors buvo bajorų luomo, bet nepamė ryšio su Lietuvos kaimu ir lietuviams. Mirė 1932 m. gruodžio 31 d. (Bus daugiau apie kitus 10).

K. J. Prunskis — Lend-Lease Kaip Karo Ginklas

Šių dienų įvykiai įrodo, kad vienybė tarpe tautų, pagrįsta tarpusaviu supratimu ir pagarba yra vienatinė viltinga ateitis.

Lend-Lease darbai vis mums parodo, ką tokia vienybė reiškia. Apsimainymas po Lend-Lease įstatymu ner komercijaiškos paskolos kitoms tautoms. Jie yra pristatymas medžiagos į bendrą šaltinį, iš kurio karas bendrai bus vykdomas. Kitos Suv. Tautos, pagal išgalės, teikia bendrai kovai — vyrus, medžiagą ir mašiną. Jie mums pristato ginklus ir reikmenų, kuriuos mes, ne jie, galime kuopasekmingiausiai vartoti. Negalima tikrą karo kainą nei matuoti nei palyginti, nei pinigais užmokėti.

Kada Kongresas pravedė Lend-Lease įstatymą kovo mėnesi, 1941m., jo vienintelis tikslas buvo "ugdyti apsaugą Jung. Valstijų." Nors nebuvome karėje su agresorių tautoms, jų neišprovokotas atakas ramių šalių ir pasisekimas jų — pasaulį užkariauti — programos pavojun išstatė mūsų saugumą. Mes pasiulėme, tada,

teikti Lend-Lease pagelbą laisvemylinčioms tautoms, kurios jau kovojo "Ašies" jėgas ir tiems kurie buvo grasinami. Kada įstatymas buvo pravesas, buvo manoma, kad teikimas Amerikos ekonomų resursų šalims, kurios kovojo Ašį, gal įvykdins įveikimą Ašies be karoms patiems. Bet bausis japonu užpuolimas Perlu Uosto tik parodė, kad nei viena tauta nebuvo saugi nuo "Ašies" atakų.

Iki gruodžio 7d., 1941m., Lend-Lease turėjo kelias svarbias pasekmes. Didžioji Britanija, vienų viena kovodama iki birželio 21d. — tais metais, kada naciai užpuolė Rusiją, turėjo užtikrinimą mūsų neapribotos medžiaginės paramos. Po nacių užpuolimo Rusijos, smarkiai-kovojančios sovietų armijos gavo medžiagą nuo mūsų. Bėgyje metu, Lend-Lease programa reišė didelį išsiplėtojamą mūsų karo produkcijos parankumą. Toliau — valdžias įvesti sucentralizuoti budai pakeitė senus "cash-and-carry" budus, pagal kurių valdžios, kurioms karo medžiaga buvo reikalinga, padavė įsakymus teisiog Amerikos fabrikams. Šiuo budu, mūsų "totalinės apsaugos" planavimas prakirto taką sunkesniai darbui, karo vedimui.

Nuo Perlu Uosto užpuolimo, Lend-Lease buvo vienas iš mūsų svarbiausių budų nunešti karą mūsų priešui, pristatydami mūsų alijantams karo medžiagą ir ginklus dėl vartojimo prieš "Ašį" visose pasaulio dalyse, ir aprupindami aptarnavimus, maistą ir kitus svarbius reikmenis, kur tik jie labiausia reikalingi — mūsų alijantų kareiviams ir civiliams.

Nuo kovo 11d. 1941m. iki lapkričio 30 d., 1942 m. Jung. Valstijų Lend-Lease pagelba pasiekė 7 ir pusę bilijonų dolerių. Kur tik mūsų kovotojai randasi svetimos sąlyse, ten vietinės valdžios, mūsų draugai, jų reikalavimus aprupina. Jų mašinos, įrengimai ir įrankiai pataisyti, ir kiek galima viskas sutvarkyta. Jie gavo vietinio maisto. Jiems pavesta orostotys, laivynų stotys ir laivų statybos vietos. Musų konvojai apsaugoti jurose kaip ir kareiviai ant žemės. Ir apart to visko, gavome daug žalios medžiagos po Lend-Lease patvartymų ir aiteityje gausime daug daugiau.

Daugiau kaip pusė visų Lend-Lease reikmenų, kuriuos mes išeksportavome 1942m. buvo militariniai daiktai: Amerikos tankai ir lėktuvai buvo svarbi dalis britų šiaurų Afrikos kovose, nuo 1941 m. rudenio. Britų lakunai Amerikoje gaminuose lėktuvai muša nacių lakunus ir naikina nacių karo centrus su musų bombomis. Rusai, vis augančiais skaitliais, vartojo musų lėktuvus ir tankus prieš nacių. Su netekimu Burma kelio, musų Lend-Lease pagelba Chinijai siunčiama per Indiją — pavojingiausiu oriniu keliu visame pasaulyje — virš Himalajų

kalnų. Chiniečių oro kade-tai išlavinti šioje šalyje, ir perkelti į savo žemę lėktuvais.

Iki praėito spalio mėnesio, mes išsiuntėme industriališku įrengimų ir medžiagos po Lend-Lease, iki virš bilijoną dolerių vertės, ir kitą bilijoną dolerių vertės agrikultūros produktų, ypatingai maisto. Bet mes užsienin siuntėme tik mažą dalį vis naujų Amerikos reikmenų. Mašinerija ir mašinų dalis, kuriuos siuntėme alijantams kad nors buvo maža dalis produkcijos, bet labai svarbi dalis alijantams. Musų maisto eksportai buvo ypatingai svarbi Suv. Karalystei ir Sovietų Rusijai. Ir Amerikos maistas sulauko tukstančius šiaurų Afrikos ir Vid. Rytuose nuo bado.

Galima sakyti, kad Lend-Lease yra tikriausias užtikrinimas tarpusavinės pagelbos tarpe Suv. Tautų karėje dėl laisvės nuo "Ašies" plėšikų kurių užkariavimo programa stengia suskaldyti tautas.

O. W. I.

LIETUVOS ŽMONĖS NENORI ATLEISTI BOLŠEVIKŲ BENDRADARBIAMS

Iš visiškai patikimų šaltinių patyrėme, kad Juozas Jurginis ir Antanas Rukas yra gyvi ir gyvena Lietuvoje. Juozas Jurginis prieš bolševikų okupaciją buvo "Lietuvos Žinių" korespondentu Stockholme, bet atėjus bolševikams nusiskubino į Lietuvą, kur jis priklausė tai daug žalos pridariusiai iliuzionistų grupei, kuri bolševikų okupacijos sąlygomis tarėsi galėsianti kurti "tikrąją demokratiją." Jį Kaunon parsikvietė Pijus Glovackas, kuris buvo paskirtas "liaudies vyriausybės" užsienių reikalų viseministru. J. Jurginis toje ministerijoje dirbo kelias savaites, kol Lietuva nebuvo "formaliai" įjungta į SSSR, ir laikinai ėjo politikos departamento direktoriaus pareigas. Greičiausia, kad J. Jurginis ne buvo įstojes į bolševikų partiją, nes jau netrukus po bolševikų okupacijos pradžios mus pasiekė žinia, kad jis greit nusivylė bolševikų "demokratija." Jis dirbo švietimo komisariate ir dažnai rašinėjo bolševikų laikraščiuose "kultūros" temomis. Kai bolševikai traukėsi iš Lietuvos, Jurginis su jais nesiryžo bėgti ir pasiliko Vilniuje. Dabar jis dirba kaippo vertėjas "Lietuvių" Vilniaus skyriuje ir laiks nuo laiko rašinėja Kauno dienraštyje "Į Laisvę."

Kai dėl Antano Ruko, tai jis Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo "Lietuvos Žinių" redakcijoje ir "Varpo" administracijoje, bet po bolševikų okupacijos perėjo į švietimo komisariją ir buvo pasi-nešęs ten karjerą daryti. Šis smulkaus tipo eilakalis yra parašęs ir vieną kitą eilėraščių okupantų garbei. Kuo A. Rukas šiuo metu verčiasi, nėra žinoma, bet jis yra Lietuvoje sveikas ir gyvas. Panašaus tipo "kultūrininkus" lietuvių visuomenė boikotuoja, kas ypatingai nemaloniai juos veikia.

— Vokiečių "darbo tampa" išleido atsisaukimą į lietuvaite, gimusias 1922 metais, kviesdama jas stoti šią tarnybą.

—Elektros lemputės Kaune pardavinėjamos tik tiems, kurie atneša išdegtas lemputes. Tai daroma norint sutaupyti varj kuro vartojamas lemputėms gaminti.

APIE LIETUVOS PADĖTĮ PO KARO

(LKFSB) Londono laikraštis "Time and Tide" rašė su lenkų kaltinimais prieš lietuvius, pereitais metais išspausdino keletą straipsnių, kuriuose svarstė lietuvių laikymąsi vokiečių atžvilgiu ir lietuvių-lenkų santykius. Spalių mėn. 10d. net įdėjo editoriaļa, antra te "Ostland", kuriame kitko pasakė: "Lietuvos padėtis yra ypatingai tragiska nes ji nuo 1939 metų ne jau du karu buvo okupuota rusų ir vokiečių, bet ji tapo bijotis ir trečios okupacijos lenkų, po Vokietijos sutriuškimo."

Lenkų vyriausybės Londone narys p. Seyda ir p. Grabowski paneigė šią kraščio išvadą, pareikšdami (kaip tą praneša "Polish Fights") Lenkijos draugumą Lietuvai ir norą bendradarbiauti su Lietuva pa nos lygybės pagrindu.

Užbaikdamas diskusiją (ginčus) laikraštis pridėjo, kad jam buvo malonu pakelbti Dr. Seydos patikrinimą, jog atsakingi lenkų menys atmeta bet kokį kalavimą, kad po karo Lietuva būtų priklausanti Lenkijos suverenitetui, bet visgi yra to nenumonės, kad Lietuva priklausot pri Lenkijos saugumo sistemos.

LIETUVIŲ KRAUJON LEGIJONAS

(LKFSB) Čikagos lietuviavie minėdamas Lietuvos nepriklausomybės 25 m. sukaktį ir norėdamis pareikš savo atsidavimą Amerikai kariams, kurie pavergta tautoms, taigi ir Lietuvos iškariaus laisvę organizuoduos kraujo sužeistiesiems USA vyrams. Į tą kraujo gioną jau baigia užrašyti šimtinė lietuvių. Pažymėna, kad net 20 asmenų darysavo kraujo iš Lietuvos mairijonų seminarijos Hinsdale Illinois.

LIETUVAITĖS DAIRIA AMERIKOS KARIŲ STOVYKLOJE

(LKFSB) Lietuvaite stovė A. Stoškiute sekmingai dainuoja įvairiuose koncertuose po visą šiaurinę Ameriką. Neseniai jį dainavo drauge su garsiu Mineapolio Simfonijos orkestru, vedovaujama žinomo dirigento D. Metropolus, Minneapolis, Minnesota. Ta progą radiją buvo perduotas susikalbėjimas su ja. Grieta ma buvo sustojusi kariuomenės stovykloje Sioux Falls, South Dakota, kur su pasisekimu linksmo savo dainona kariškos igulos vyrus

Valdžios Paskolos Namų Pataisoms

Kad nors federalė valdžia daugia, iki karo pabaigos, pastatymą naujų namų, ir bizno namų, kuri nėra būtina reikalingi karo pastangai, bet leidžia pataisyti arba perdirbti (atremontuoti) dabartinius namus, kaip gyvenimo vietas karo darbininkams.

Tam tikslui galima gauti paskolas visose šalies dalyse, per daugiau kaip 5,000 bankų ir kitų įstaigų, kuriuos skolina pinigais. Toliau, tokias paskolas apdraudžia Federal Housing Administration, valdžios įstaiga, kuri pavesta pataisymui ir atremontavimo programa.

Lengva gauti paskolas pataisymams ir reikalingiems pagerinimams kaip dažymui, išpoperavimui, stogo pataisymui ir pan. Galima tiems tikslams pasiskolinti ligi \$2,500. Bet reikia prisilaikyti Federal Reserve System kredito taisyklių ir paskolos turi būti atmokėtos per 12 mėnesių. Nereik leidimo iš War Production Board gauti reikalingą medžiagą paprastam pataisymo darbui.

Bet tos pataisos neturios turi būti atmokėtos mėnesiniais mokesčiais ir gali būti per puikos, kitais žodžiais, paskolos nebus duodamos padailinimo tikslams.

Namų savininkai, kurie nori daryti pagerinimus taupyti kuro suvartojimą, kaip pakeitimą aliejaus pečių ir anglies pečių, arba įvesti daugiau durų arba langų, gali irgi gauti pataisoms paskolų. Paskolos šioms tikslams nepadengtos Federal Reserve System Kredito patvarkymais ir gali tęstis per tris metus.

Gauti paskolą atremontuoti namą arba bizno namą dėl karo darbininkų, kelios kvalifikacijos yra reikalingos. Pirma, namas turi būti vietoje kur namų padėtis del karo darbininkų yra kritingas arba netinkamas.

Nes karo darbininkai skaitomi nariai ginkluotų jėgų, vyrų ir moterų, kurie dirba įstaigoje kurios gamina karo medžiagą. Antra, visos aplikacijos dėl paskolų šiam tikslui turi užtikrinti kad per 60 d., po pabaigimo projekto, pirmenybė bus duota karo darbininkams.

Jeigu sutikta su pradiniais patvarkymais, paskolos duodamos iki \$5,000, ku-

Latvijos ir Estijos žmonių troškimus — jie ir ten savo leteną uždėjo, kraštutiniausiai išnaudodami kraštus ir žmones. Pagaliau, 1941 m. gruodžio 7 d. naciai ir jų bendragengsteriai japonai nutarė, kad jau atėjo palankus laikas pulti ir Jungtines Amerikos Valstybes ir visas Amerikos šalis.

Hitlerio dešimtmečio rekordas rodo, kad nacių — fašistų sąmokslas buvo ruošiamas prieš Ameriką, kaip ir prieš visas laisvas šalis. Prieš mus ir prieš kitus jie turėjo tą patį geidimą — užkariauti ir viešpatauti.

1943 m. sausio 30 d. užbaigia tą tamsųjį dešimtmetį, kurio metu pasėtos pragaištingos sėklos bus sunaikintos. Jos turi būti sunaikintos visiems laikams! Jungtinių Tautų laimėjimai jau rodo, kur krypta karo rodyklė. Ji aiškiai krypta į pergale prieš užpuolikus, prieš Hitlerio ir visų jo nelaimingų pakalikų gaują.

Amerika ir mūsų Sąjunga žygiuoja į šviesų rytą, kurs lemia pergale, teisingą ir pastovią taiką visai žmonijai.

Tamsusis Dešimtmetis

1933 m. sausio 30 dienos pavakaryje Berlyne pavaręs, seno amžiaus sulaukęs Hindenburg abejingai priėmė sveikinimus minios, kuri triukšmavo Wilhemstrasse. Paskutinis antrojo Reicho prezidentas neaiškiai priėmė nacių "šturmtruperių" ištiestų rankų sveikinimą.

Prie kito Reicho Konclerio rūmų lango stovėjo jaunesnis vyras, apsilikęs rudais marškiniais. Kur tik jo žvilgsnis puolė, jo juodoji svastika skėtė savo juodą šėlį. Tai buvo Adolfas Hitleris, sulaukęs savo valandos. Jo nacional-socializmas buvo pripažintas. Jis pats Vokietijos piliečiu buvo tapęs tik prieš kelis mėnesius, o šandieju buvo Reicho kancleris. Ir taip prasidėjo tamsioji gadyne, kurios šurpų ir šlykštų dešimtmetį minime šių metų sausio 30 d.

Hitleris ir jo sėbrai jau nuo 1933 m. sausio 30 d. buvo mūsų priešai. Jie nuo tada pradėjo aiškų planą užkariauti pasaulį svastikai, tam kreivam kryžiui, kuris neša žmonijai vargą, badą, skurdą, nevilį, mirtį. Savo planą naciai vykdė šaltai apgalvotai, laipsniškai. Savo pasikėsinimą prieš dorovę, prieš taiką, prieš tarptautinį bendradarbiavimą jie pradėjo pirmiausia Vokietijoje. Ten jie sutrempė demokratiją, supančiojo tikybą, panaikino pilietines laisves, prisilgė darbininkų jėgas, žudė žydus, persekiojo drąsius tikybininkus.

Apsiruošę viduje, naciai nukreipė visą žvilgsnį, paleido savo fašistinę šmėklą prieš Austriją, prieš Čekoslovakiją, prieš Lietuvą, kuriai atplėšė Klaipėdos kraštą, prieš Lenkiją, Belgiją, Olandiją, Liuksemburgą, Norvegiją, Jugoslaviją, Graikiją. Po nepasisekimų prieš Angliją, 1941 m. birželio 22 d. atsuko iš pasaulio ir prieš Sovietų Rusiją. Naciai pamynė teisėtus Lietuvos,

AMERICAN-LITHUANIAN WAR ACTIVITY Komiteto Žinios.

Nors diena, kada KOMITETAS laikė savo mėnesinį susirinkimą buvo viena iš šalčiausių, bet nariai susirinko skaitlingai ir naudingų nutarimų nuspręsta.

Dėl 1943 metų programos bus didelis, su įvairiais parengimais. Pirmutinis šių metų parengimas bus — BULBINIŲ BLYNU vakariene.

Kortavimo vakaras su bulbiniais blynais atsibus Šeštadienio vakare, vasario 13 dieną, Lietuvių salėje 6835 Superior Ave. Turbut nėra nei vieno lietuvio, kuris nemėgtų bulbinių blynų. Gaspadinės pasiruošusios iškepti skanių blynų. Prie blynų duos smetonos arba applesauce, ir žinome kavos arba alaus.

Visi lietuviai iš arti ir toli yra užkvieti ant šio vakaro. Ateikite su geru apetitu, nes blynų bus dėl visų ir jei kas norės tai dar bus ir "kugelis." Ateikite ir atsiveskite kaimynus ir draugus.

TAUTŲ SAJUNGOS PIRM. HAMBRO KALBĖS LIETUVIŲ PARENGIME

(LKFSB) 25 metų sukakties nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjime Chicagoje, vasario 16 dieną sutiko pasakyti kalbą Dr. Carl J. Hambro. Tai viešas iš žymiausių Norvegijos vyriausybės narių. Iki nacių invazijos, kada jisai buvo priverstas išbėgti iš savo krašto (vienu iš laivų, gabenusių norvegų aukšą į USA) Dr. C. J. Hambro buvo Norvegijos parlamento pirmininku. Gimė jisai Bergende, Norvegijoje. Jau būdamas studentu atgaivino studentų sąjungą ir buvo net tris kartus pirmininku Norvegijos konservatinės studentų unijos. Visuomenė įvertino jo uolų darbą tėvynei ir jau 1928 m. jisai buvo išrinktas parlamento pirmininku. Jis buvo pats jauniausias pirmininkas, koks yra buvęs Norvegijoje ir ėjo tas pareigas daugiau kartų, kaip kuris kitas. Jisai buvo vyriausioju redaktoriumi konservatyvių laikraščio "Morgenbladet" ir yra pirmininku norvegų informacijų agentūros "Norsk Telegram Bureau bei viso pasaulio norvegų sąjungos "Nordmannsbundet".

Nuo 1924 m. vadovavo norvegų konservatorių partijai, 1926 m. buvo paskirtas atstovu prie Tautų Sąjungos, kur 1939 metais buvo išrinktas Tautų Sąjungos pirmininku. Hambro yra nepaprasto darbštumo žmogumi. Be savo politinio darbo jisai dar yra išvertęs apie 50 knygų ir pats parašęs apie 20. Neseniai išėjo jo garsi knyga "How To Win The Peace," kurioje jisai iškelia didelę krikščionybės reikšmę ateities pasaulio kūrime.

Vasario 16 d. jisai kalbės d. atsuko iš pasaulio ir prieš Sovietų Rusiją. Naciai pamynė teisėtus Lietuvos,

CLEVELANDO ŽINIŲ

Mirimai-Laidotuvės.

Antanas Cibulskis, 66 metų amžiaus, nuo 14805 West-tropp Ave., mirė Trečiadienį, Sausio 27 diena.

Palaidotas iš P-lės Šv. N. Pagelbos Bažnyčios, Kalvarijos kapinėse, pereitą Šeštadienį, sausio 3 Odieną.

Nuliudime paliko: moteris Antanina, sunus Petras ir dukteris — Mrs. Mary Markelonis ir Mrs. Stella Fisher.

Mary Machuta, 54 metų amžiaus nuo 7713 Lockyear Ave., mirė Ketvirtadienį, sausio 28, 1943m. Iš Šv. Jurgio Bažnyčios nulydėta į Kalvarijos kapines, Antradienį, Vasario 2 diena, 1943.

Nuliudime paliko: vyrą Jurgį, dukterį Mrs. Mary Paluckas ir sūnų (dabar kariuomenėje) corp. George.

Abiem laidotuvėms patarnavo Della Jakus, Laidotuvų direktorė.

LIETUVIAMS IDOMIOS SUKAKTUVIŲ DIENOS

(LKFSB) Vasario 1 d. žymus lietuvių veikėjas ir spaudos darbininkas kun. Ign. Česaitis, paskutiniu metu buvęs kariuomenės kapelionu ir gyvenęs Lietuvoje, švenčia 50 m. sukaktį.

— Sunkiame Sibiro ištremime švenčia savo 40 metų sukaktį didelis Lietuvos darbo ir vargo žmonių prietelis Jurgis Dagilis. Jis dar vokiečių okupacijos metu Marijampolėje įsteigė slaptą kat. moksleivių kuopelę, buvo steigėju laikraščio "Žemaičių Prietelis," buvo vienas iš steigėjų "Žaibo" spaudos bendrovės, daug dirbo varguomenės želpime per Šv. Vincento a Paulo draugiją ir per socialinį skyrių Kauno miesto savivaldybėje. Gimęs jisai 1903 11.2.

— 1933 m. vasario 3 d. taigi prieš 10 metų, yra mirusi lietuvių poetė Liuda Adomavičiūtė.

"Can You Beat That?" TAI BENT LAIŠKAS!

Motina rašo, kad p. Raulienė pagimdė dvynukus. Tai didelis siurprizas visai apylinkei. Stebėtina mano sesuo gavo aukščiausius garbės laipsnius klasėje. Tėvelis mokytojauja Pirmosios Pagelbos kursuose. Tie laiška iš namu, tai tikrai malonus dalykas. O taip, tokių laiškų iš namu mūsų Armijos ir Laivyno vaikinai ir merginos laukė-laukia ir mieliai juos skaito, kuriuose pranešama jiems linksmos žinios iš namų. Tat šį vakarą ir kas vakarą rašyk mūsų vaikinams ir merginoms karo tarnyboje esantiems. Idėk į tuos laiškus mažas fotografijas laikraščių iškarpas ir visą tai kas jiems suteiktų malonumo ir džiaugsmo. Bus smagu tau rašyti tokie laiška, kuomet turėsi gerą šviesą, kurią duoda "Sight Saving" lampa. Išmėgink Tas Lamps Pas Savo Pardavėją. Tai Tikrai Puiki Lampa, Kuri Duoda Malonia Šviesa Rašymo, Siuvimo ir Kitų Smulkių Darbų

Pažinsi "Sight Saving" lampą iš šių ypatybių:

- (A) 100-200-300 Watt lamputė geriausia dėl grindų lampos, o 150 Watt lamputės — geriausias mažesniems lampoms pastatamoms ant stalo.
- (B) Lampos priedanga reflekuojanti blūdo išvaidza duoda tiesioginę ir netiesioginę šviesą.
- (C) Platus lampos uždangalas su baltu pamušalu.
- (D) Šviesos inžinierių Dr. Jos ženklų patvirtinimas.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND
SIGHT IS PRICELESS... LIGHT IS CHEAP.

Addison Furniture Co.

KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matraca, Springai ir t. t.
10% to 50% NUOLAIDOS

Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų...
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE

854 EAST 185th STREET
Atidaruose Nauiausia. Moderniška SERVE-Self KRAUTUVE. Geriausi valgiai dėl įsų stalo. Pigios kainos. Nereikia laukti, laisvai palite patys išsirinkti. Duosime kuo geriausią patarnavimą.
Savininkas JOE BLASKEVIČIUS
Krautuės Vardas:
STANDARD FOOD STORE

P. J. KERŠIS

809 Society for Savings Bldg. - Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar parduoti mieste turite kreiptis pas mane, žausti už pigiausią kainą. Tapti tvirtos apdraudimo-Insurance re. taluose gausi geriausią patarnavimą. Perku ir parjuodu bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirmo sutaisyti paskolas del pirmo morganeto Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME
JAKUBAUSKIENE—Laisvuoje Laidotuvų Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiam naudoti d.ka. Lietuvių krepdamiesi reikale prie namo suturėsite teisingą patarnavimą. Atsipalaiduokite, mandagus, greitis ir gerantis už kitų patarnavimą. Vėžiniai ligoniu pervežti ir 18 ligoniuoju. Kainos apžvalginiausios. Žemiausia kaina už pakalotėra visų juo pasirinkimo. Telefonuojkite.
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue Cleveland Ohio

NIKODEMAS A. WILKELIS

Licensed Funeral Director
6522 Superior Ave. HEnderson, 9292

Pirm. K. Venslovas

NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS
Trečiadienį, vasario 10 d., 8 val. vakare, Lietuvių Sve-tainėje šaukiamas labai svarbus Clevelando Lietuvių Namų Savininkų susirinkimas, kuriame bus aiškkinama apie testamento reikšmę ir kaip jį padaryti. Prašome visus narius ir svečius atsilankyti.

Pirm. K. Štaupas

NOREM IŠVAŽIUOJA Į KALIFORNIJĄ
Nuo 1937 m. buvęs Amerikos pasiuntiniu Lietuvoje, Owen J. Norem išvažiuoja į San Diego, Kalifornijoje. Iki šiol jis darbavosi Waukegan,

Pranešimas Visiems

Gerbiameji Namų Savininkai, kurie turite savo namus ir matote, kad greit reiks taisyti — popieruoti, nelenkite pavasario, bet taisykite dabar, nes pavasarį bus suku gauti žmogus — popiermanas, kuris tą darbą gali gerai atlikti. Dabar vėleina į šapas dirbti, kur geras atlyginimas ir darbas pastovus ir popieravimo darbo visai nepaiso. Tad gerbiameji namų savininkai, kurie numatote, kad jusų namus reiks popieruoti ateinančiais metais ir norite gero teisingo darbo, šaukite dabar tuojau:
Mike Kudzus,
1186 E. 82nd Street,
Cleveland, Ohio.

Gera Anglis

Geriausias Pocohanas anglis koksai ir įkuroms medis vežimais ir ryšuliais
ŠAUKITE:
GARFIELD 2921
KOMER COAL & WOOD CO.
1409 EAST 92nd St.

CLEVELAND'O ZINIOS

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

TRETININKIŲ SUSIRINKIMAS ivyksta šį Sekmadienį, vasario 7 dieną, 1:30 val. po piet.

Narės prašomos atsilankyti.

Aušros Vartų draugija turėjo metinį susirinkimą, pereinimą Sekmadienį, sausio 31 dieną.

Draugijos Card Party ivyksta Šeštadienį, vasario 20 dieną. Narės gausiai aukoję praizus kavą cukrų ir t. t.

Amerikos Lietuvių karo Komitetan išrinktos dvi atstovės.

Motinos Dienai ruošti jau buvo išrinkta komisija. Sekantį kartą plačiau bus parašyta.

Buvo išduota draugijos apyskaita. Kasoje randasi grynais pinigais \$7,800. Bonų nupirkta už \$500. Su paskolintais pinigais, šeriais ir bonais, viso turi turto už 9 tūkstančius dolerių.

Koresp.

Iš Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijos

Moterų Sąjungos 36 kuopa rengia puikų vakarą, Vasario 28 dieną, su vaidinimu, dainomis ir šokiais.

Moterų Sąjungos 36 kuopa dalyvavo Catholic Women's Clevelando diecezijos pietuose. Susidarė būrelis iš 10 narių, kurios sąjungos vardu buvo užsiskakiusios staigą.

DALYVAUKIME VASARIO 21D. VIENINGAME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME

Nors švęsdami Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Sidabrinį Jubiliejų, mes Clevelando lietuviai pasirodyme vieningai ir dalyvaukime Lietuvių Vieniybės Komiteto rengiamose iškilmėse, vasario 21 dieną. Visokie sroviniai bei atskirų grupių minėjimai šįmet, švenčiant 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, nors dėl pademonstravimo prieš kitataučius lietuvių vienybės, turėtų užleisti vietą bendram visų srovių bei pažiūrų lietuvių susirinkimui. Jeigu sroviniai veikė, visi gi neatsisakys nuo savo užmanymų rengti atskirų grupių bei partijų minėjimus, tai visi Clevelando lietuviai, kurie supranta vienybės reikšmę, padarykite, kad vasario 21 dieną rengiamas Lietuvių Vieniybės Komiteto minėjimas būtų skaitlingiausias ir įspūdingiausias.

VIENYBĖJE — GALYBĖ

Gražų vienybės pavyzdį

mums davė neseniai susivaižiavę New Yorke Lietuvių srovių vadai, sudarę vieningą visų Amerikos Lietuvių Tarybą su vienu bendru laisvės — kovos izdu. Beveik visos didžiosios Amerikos Lietuvių kolonijos, Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinį Jubiliejų, šįmet rengiasi švęsti sutartinai ir vieningai. Nejaugi mes Clevelando lietuviai negalime nors kartą sueiti draugėn ir atšvęsti kartu tokias nepaprastas iškilmes, kaip Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinį Jubiliejų. Aišku, kad galime tik reikia vieni kitus prie vienybės veiksmo pasiraginti, o vienybės reikšmės nesu prantancius draugiškai perspėti. Kur vienybė ten ir galybė sakydavo musų tėvai. Tai ir mes Clevelando lietuviai šį kartą parodykime savo galybę ir visi susirinkime vasario 21 dieną, 4 valandą po piet, į Lietuvių Svetainę švęsti Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejų, tegul pamato atvykę svetimtaučiai, mūsų prisirišimą prie savo gimtosios žemės ir Amerikos Armijos, kurios ginklų fondan mes skirsime pusę šio musų didelio susirinkimo pelno.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" SAVO METINĮ KONCERTĄ PERKĖLĖ Į KOVO 7 DIENĄ IR UŽLEIDO LIETUVIŲ SVETAINE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMUI

Mes savo metinį koncertą, kuris buvo rengiamas vasario 21 d., perkėlėme į kovo 7 dieną, kad duoti progos Lietuvių Vieniybės Komitetui surengti Lietuvių Dieną. Tegul panašiai pasielgia ir kitos lietuvių įstaigos Clevelande, tada mes greičiau prieisime prie praktiškos visų lietuvių vienybės. Tikimės, kad Clevelando lietuvių visuomenė įvertins musų auką Lietuvių Vieniybės reikalui ir gausingai atsilankys netik į Lietuvos Nepriklausomybės iškilmes vasario 21 dieną bet ir į metinį "Lietuvių Žinių" koncertą, kovo 7 dieną, Lietuvių Svetainėje, 5 val. vakare.

Visi dar atsimensa su kokiu pasisekimu perėjo pereinimą žiemą musų metinis koncertas, tikimės, kad ir šįmet Clevelando lietuviai taip pat gausiai atsilankys į musų metinį koncertą. Išanksto prašome visų Clevelando lietuvių bei draugijų rezervuoti kovo 7 dieną dėl "Lietuvių Žinių" koncerto ir tą dieną jokių kitų parengimų nerengti, bet dalyvauti visiems toje gražioje dainų ir muzikos šventėje, kuri ivyksta tik kartą metuose.

CLEVELANDO VYSKUPIJOS KATALIKĖS MOTERYS NUPIRKO KARIUOMENEI 9 AMBULANSUS

Ferietą ketvirtadienį Clevelando miesto centre Vysk.

McFadden, pašventino 9 ambulansus, kuriuos savo lėšomis nupirko ir įteikė kariuomenei Cleveland diecezijos katalikės moterys. Po įteikimo ambulansų Clevelando Hotel buvo moterų atstovių pietus, į kuriuos atsilankė daugiau 1200 moterų, jų skaičiuje apie 40 lietuvių moterų. Grupė lietuvių kat. moterų, p. V. Šukienės rūpesčiu bei pastangomis, paaukavo dėl tų ambulansų nupirkimo daugiau \$200.00. Moterų S-gos 26 kuopa aukavo \$25.00, Corlette Moterų Klubas \$25.00. Aušros Vartų Draugija \$15, dar kelios draugijos po penkėn, o kitus pinigus surinko p. Šukienė iš atskirų asmenų. Lietuvos moterys iš nacionalinių grupių aukomis užėmė 3-čią vietą, nes tik Slavokės ir lenkės daugiau už lietuves paaukavo. Amerikos armija beabejo labai įvertins tokį patriotišką katalikių moterų žygi ir musų pačių sunus gal but turės progos sužeisti pasinaudoti tų ambulansų patarnavimu.

Iškilminguose pietuose lietuvių moterys buvo užėmusios 4-ris stalus, po 10 asmenų prie kiekvieno stalo. 2 stalus buvo rezervavusi p. V. Šukienė dėl grupės Moterų S-gos narių iš 26-tos kuopos, trečia stalą turėjo Corlette Lietuvių Moterų klubas ir ketvirtą Moterų S-gos 36-ta kuopa.

MR. IR MRS. J. MICHELICIAI ŠVENČIA VEDYBINIO GYVENIMO SIDABRINĮ JUBILIEJŲ

Vasario 6 dieną žymi lietuvių visuomenės veikėja Clevelande Ona Micheličienė ir jos vyras adv. J. Micheličius švenčia savo vedybinio gyvenimo Sidabrinį Jubiliejų. Šia proga "Lietuvių Žinių" redakcija nuširdžiai sveikina gerb. Jubiliatas ir linki sveikiems sulaukti Auksinio Jubiliejų.

VINCAS DEBESIS

kurių kambariai liguisti — kreipkitės į Vincą Debesį 7605 Star Ave. Tel. EX. 0417

K. ŠTAUPAS NAMŲ POPIERUOTOJAS

Jiegu tavo namas ar kambariai reikia padabinti šauk — Mulberry 0744

K. ŠTAUPAS 14602 THAMES AVE.

Mrs. O. Micheličienė iš pat jaunų savo dienų darbuojasi įvairiose lietuviškose ir amerikoniškose organizacijose, visur ir visados gindama bei garsindama lietuvių vardą. Jos uolumas visuomeniškame darbe ir jautrumas lietuvių tautos reikaluose yra begalo brangintinas. Jos vyras adv. Micheličius užima aukštą vietą valdžioje ir taipgi gražiai darbuojasi dėl savo (slovėnu) tautos garbės. Tai reta inteligentų pora Clevelande, kuri tiek daug savo laiko eikvotų visuomeniškam ir kultūros darbu. Mes tankiai rengiami ir paremiame visai mažai arba nieko nenusipelnusių visuomenei asmenų jubiliejus, tai būtų nedovanotinas musų apsilėdimas, jeigu šios garbingos veikėjų poros jubiliejus būtų praleistas be žymesnio atgarsio.

IVYKO SUSIRINKIMAS

Liet. Kultūrinis Darželis turėjo savo susirinkimą sausio 25 dieną, Lietuvių salėje.

Buvo išduota darželio veikimo apyskaita. Rudens metu darželio krumeliai apkarpyti ir keletas medžių pasodinta, išleista 52 doleriai. Bonų nupirkta už 300 dolerių. Kasoje pinigų randasi 292 doleriai.

Valdyba perinkta ta pati, rinkti vietoj adv. Česnulis išrinktas V. Gražulis, antruoju vice-prezidentu.

Į darželio League išrinktos dvi atstovės: p. Micheličienė ir p. Vilčinskienė.

V. V.

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENA.

Lietuvių Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejus Didžiosios Iškilmės Rengiamos, Vasario 21d. Lietuvių Svetainėje, 4 Val. po Piet.

JUBILIEJINES IŠKILMES RENGIA LIETUVIŲ VIENYBĖSKOMITETAS SUDARYTAS IŠ ĮVAIRIŲ SROVIŲ ŽMONIŲ

Principaliu Kalbėtoju Pakviestas Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjas P. Kajeckas iš Washington, D. C.

RENGIAMA LABAI ĮDOMI PATRIOTIŠKA PROGRAMA

Nuo senų laikų pasižymėjusi dideliu veiklumu Clevelando lietuvių kolonija negali praleisti tinkamai nepamirėjusi ir Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejus su k a k t u v i ų. Kiekvienas lietuvis jaučia, kadta brangi mums visiems sukaktis turi būti atšvęsta vieningai ir patriotiškai. Skaitome laikraščiuose, kad kitos kolonijos jau senai rengiasi prie labai didelių iškilmų, kurias ruošia kartu visų pažiūrų lietuvių. Pagaliau sukruoto ir Clevelando lietuviai. Pareitą penktadienį, Nes. P-bos P-lės Švč. Parapijos Klebono Kun. J. Angelaičio rūpesčiu, buvo sukvieistas skaitlingas visų pažiūrų lietuvių susirinkimas, kuriame išrinktas iškilmėms ruošti Lietuvos Vieniybės Komitetas. Lietuvos Vieniybės Komiteto garbės pirminikais pakviesti abiejų lietuvių parapijų klebonai: Kun. V. G.

Vilkutaitis ir Kun. J. Angelaitis. Komiteto pirmininku išrinktas: Jonas Jarus, sekretorium Adėlė Gabaliskienė ir nariais: Jonas Braza, M. Cicėnienė, Jonas Deraitis, Ona Micheličienė, Kun. Dr. K. Širvaitis, P. Štaupienė Mrs. Vaičiūnienė ir N. Wilkelis. Lietuvos Vieniybės Komitetas sekmadienį turėjo pirmąjį savo posėdį, kuriame numatė tokią iškilmų programą:

1. Visų Clevelando lietuvių vieningą Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejus sukakties minėjimą rengti vasario 21 d., 4:00 p. m. Lietuvių Svetainėje.
2. Principaliu kalbėtoju pakviesti neseniai atvykusį iš Europos Lietuvos Pasiuntinybės Washington, D. C. Patarėją Poną Kajecką ir keletą vietinių kalbėtojų.
3. Į iškilmes pakviesti Cle-

velando Miesto Majorą ir visų draugingų Amerikai valstybių konsulus ir

4. Pakviesti musų apylinkės senatorius ir kongresmanus.

5. Surengti patriotinių dainų programą ir pastatyti gyvąjį paveikslą: "Lietuvos Laisvės Vizija."

6. Į šį minėjimą kvieisti visų pažiūrų lietuvių ir prašyti srovių veikėjus nerengti atskirų minėjimų, bet prisidėti prie bendro Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejus minėjimo.

7. Įžanga į šį iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejus minėjimą nustatyta 25 centai asmeniui.

8. Visą to vakaro pelną paskirstyti tokiu būdu: pusę pelno skirti, per War Department, Amerikos kariuomenei, o kitą pusę Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri neseniai sudarė visų srovių vieningą Lietuvos Gelbėjimo Fondą. Šiai programai įvykinti Lietuvos Vieniybės Komitetas paskyrė dvi sekcijas: Svečių pakvietimo ir programo. Svečių pakvietimo sekcijai pirmininkauja pats Komiteto pirm. Jonas Jarus, o programo sekcijos pirmininku išrinktas Kun. Dr. K. Širvaitis.

(LKFSB) Lietuvis jėzuitas tėv. Walsin yra fizikos fakulteto dekanas ir profesorius St. Louis universitete, St. Louis, Mo. Jis nors seniai nesusidūręs su lietuviu, bet dar neblogiausiai moka lietuviškai.

G O D B L E S S A M E R I C A

STAMBIAUSIA AMERIKOJE LIETUVIŠKA ĮMONĖ

ACME PIE COMPANY

NAUJOS IR MODERNIŠKOS KOMPANIJOS KEPYKLOS DETROITE IR CLEVELANDE, IŠKEPA PER MĖNESĮ 2,700,000 ĮVAIRIAUSIŲ RUSIŲ IR 18-KOS SKIRTINGŲ SKONIŲ PAJŲ.

Toasted

PIES

IR DIDELE DAUGYBE SKANIAUSIŲ KEIKSŲ (CAKES)

Acme Pie Co. įsteigta 1915 metais Detroit, jos skyrius, 1934 metais, Clevelande. Šiuo tarpu kompanija apsupina šviežiais ir skaniais pajais ir keikais, 8-ų Amerikos Valstijų, gyventojus išvežiodama pajus ir keiksus nuosavais trokais.

Acme Pie Co. apyvar ta, jau siekia, netoli 2-jų milijonų dolerių metams.

Vien žalics medžiagos, kaip tai: miltų uogų ir įvairių prie skonių, sunadojame per metus, už 600,000 dolerių.

Kompanijos adresas Clevelande
THE ACME PIE CO.
3747 Carnegie Avenue
EN. 2844-45 - Cleveland, Ohio

Įmonių savininkas ir kompanijos Prezidentas — Jonas P. Skomskis (J. P. Homchis).
Clevelando skyriaus vedėjas: J. P. Homchis, Jr.
Priimame specialius užsakymus draugijų parengimams, vestulėnams ir visokių sveigų proga.
Lietuviai naudokitės savo tautiečių patarnavimu.

Centro ofisas ir dirbtuvės adresas Detroit: **ACME PIE CO., INC**
2276-94 E. Milwaukee Ave.
MADISON 5980-8181-82-83
DETROIT, MICH.